

ZELEZAR

Kakovostni napredek novatorjev

Na prvi letošnji seji so člani odbora za oceno izboljševalnih predlogov pri DSŽ na osnovi prijav in ocen ter mnenj pristojnih strokovnjakov obravnavali šest v zadnjem času izvedenih in v oceno predloženih izboljševalnih predlogov. Na osnovi prikazanih, potrjenih in preverjenih prikazov in izračunov koristi in prihrankov so soglasno priznali avtorjem šest spodbudnih odškodnin, nagrad in akontacij v skupni višini 41.770,00 N din.

V železarni Jesenice se je pojavil prvi tako imenovani know-how izboljševalni predlog, katerega so izvedli in predložili v oceno inž. Anton RAZINGER, inž. Jože ARH in dr. inž. Marin GABROVSEK iz oddelka raziskav. Avtorji so po novem postopku izdelali nizkoogljeno nelegirano jeklo za izdelavo matic za vijake s hladnim stiskanjem, nov izdelek pa so imenovali ROMAT. Za to novo kakovost so upravičeni do odškodnine v višini 25.000 N din, katero prejmejo na osnovi ustreznih pogodb med njimi in Zelezarno, s katero se obvezujejo, da preidejo vse pravice izdelave in prodaje ROMAT jekla za matic v izključno last Zelezarne.

Avtorja izboljševalnega predloga št. 1848 »Izračun optimalne programske dobiti (izplena) v valjarni 2400, de-

bele pločevine na Javorniku« inž. Božidar BARTELJ in inž. Bogdan BABSEK sta za svojo uspešno znanstveno matematično metodo na 4. seji odbora za izume in racionalizacije pri DSŽ že dobila upravičeno akontacijo v višini 4000 N din, po celoletnem obratovanju pa sta avtorja prikazala celoletne koristi in prihranke, ki se pojavljajo iz omenjenega predloga in dosega jo letno 937.981 N din. Na osnovi teh prihrankov in koristi sta upravičena do enkratne skupne letne odškodnine v višini 14.720 N din. Z odbito akontacijo v višini 4000 N din sta avtorja prejela dokončno odškodnino v višini 10.720 N din.

Inž. Vladimir Senčar iz valjarne Bela je po enoletni uporabi svojega predloga št.

(Dalje na 2. strani)

Posvet predstavnikov kovinsko-predelovalne industrije z Gorenjske

Ne gre samo za fizično, temveč tudi za umsko integracijo

V torek 10. t. m. dopoldan so se na pobudo medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko sestali predstavniki štirinajstih kovinsko-predelovalnih podjetij Gorenjske in predstavniki jeseniške železarne. Posvetu je prisostvoval tudi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Leopold Krese, predsednik Skupščine občine Jesenice France Zvan in sekretar občinskega komiteja ZKS Pavle Lotrič. Osnovni namen posveta je bil, kako gorenjsko gospodarstvo oziroma posamezne gospodarske veje bolje organizirati in medsebojno povezati.

Sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Stane Mešič je uvodoma dejal, da so v vprašanju večje povezanosti in sodelovanja gorenjskega gospodarstva na sejah sveta večkrat govorili, predvsem pa o večji povezanosti in poslovnem sodelovanju posameznih gospodarskih vej. Sploh pa smo ugotovili, je dejal sekretar, da Gorenjska kot zaokroženo družbeno ekonomsko področje sploh ni dovolj med seboj povezana. Iz tega je izšla pobuda za ustanovitev sveta gorenjskih občin in v okviru sveta ustreznega strokovnega telesa, ki se bo izključno ukvarjalo s tem vprašanjem. Na tej osnovi je nadaljeval govornik, bomo lahko prešli tudi na regionalno načrtovanje in s tem tudi pospešili razvoj. Dokler pa tega organa ni, si medobčinski svet ZKS prizadeva povezovati te interese in dati določene pobude.

Ko je sekretar Mešič govoril o namenu posveta, je dejal, da je danes priključna, da predložimo vse ključne probleme gospodarstva in se po-

sebej zastopane panoge ter da na osnovi tega izluščimo, kaj se v tej situaciji da narediti v pogledu povezovanja ali združevanja oziroma tesnejšega medsebojnega poslovnega sodelovanja. Izključiti moramo, je nadaljeval, da gre za kakršne koli zahrbtnje namene, gre za zavestno dogovarjanje, ki mora sloneti na medsebojnem razumevanju in zaupanju, da pridemo do boljših poslovnih in razvojnih rezultatov z eno samo težnjo, da čimveč polizdelkov predelamo v končne izdelke na Gorenjskem in dosežemo boljše finančne rezultate. Naša želja je, je zaključil sekretar Mešič, ker je oblik za sodelovanje mnogo, da izrazi vsak svoje mnenje in predloge, ki bi jih strnili v določene zaključke, iz katerih naj bi posebnost strokovna grupa izdelala stališča in predloge za nadaljnje dogovarjanje.

Zatem je spregovoril direktor Zelezarne mag. inž. Peter Kunc; ki je navzoče pozdravil in se jim zahvalil za prisotnost, kakor tudi sekretarju Mešiču za sklic razgovora v

tako širokem obsegu. To je tudi temeljni kamen za nadaljnji razvoj kovinsko-predelovalne industrije, ki sedaj predstavlja zelo razdrobljeno in nepovezano industrijo, je v nadaljevanju poudaril direktor. Zatem je govoril o dosedanjem trgovskem sodelovanju s kovinsko-predelovalno industrijo in dejal, da so lani direktni kupci oziroma posamezne kovinsko-predelovalne tovarne z Gorenjske v Zelezarni nabavile 20.000 ton izdelkov, kar pomeni 5,3 % naše blagovne proizvodnje. Ko je govoril o povezanosti med kovinsko-predelovalno industrijo in Zelezarno, je dejal, da so to zelo majhne količine in zelo pestra asortimentska struktura, ki jo rabi Gorenjska. Sedanja orientacija gorenjske kovinsko-predelovalne industrije je precej izven interesa proizvodnega asortimenta Zelezarne, tako sedanjega kot bodočega v okviru združenega podjetja Slovenske železarne. Ko je direktor utemeljil nujno prisostvovanje v proizvodnem asortimentu, je razložil proizvodni asortiment, s katerim bi lahko Zelezarna oskrbovala v prihodnjih letih kovinsko-predelovalno industrijo. Vse ta proizvodni asortiment, je nadaljeval, je usklajen z razvojnim programom združenega podjetja Slovenske železarne in predstavlja za Ze-

(Dalje na 2. strani)

Zaradi kritičnega pomanjkanja koksa ustavljen plavž

V petek, 6. februarja je predsednik odbora za poslovno politiko inž. Emil AZMAN sklical 9. sejo odbora za poslovno politiko. Poleg članov odbora so seji prisostvovali še predstavniki družbeno političnih organizacij in uprave podjetja. Predsednik je za dnevni red predlagal razpravo o ustavitvi enega plavža zaradi kritičnega pomanjkanja koksa.

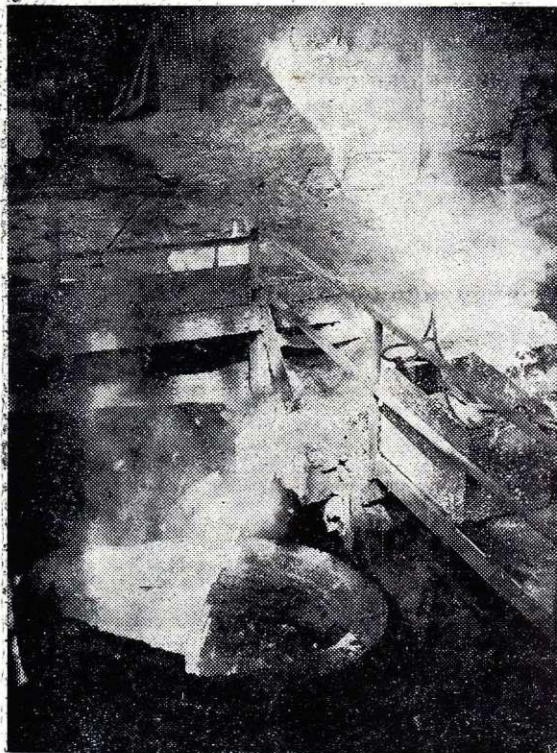
V uvodni razlagi je direktor mag. inž. Peter Kunc dejal, da je uprava podjetja že na decembrski seji delavskega sveta, ko so sprejemali proizvodni načrt in ponovno na januarski seji ob sprejemanju finančnega načrta opozarjala na kritičen položaj s koksom. Kajti že v oktobru in novembru je Koksarsko-kemijski kombinat »Boris Kidrič« v Lukavcu zaustavil dobavo koksa naši Zelezarni, čeprav smo bili vsa leta doslej

vezani z dobavo koksa na ta kombinat. Direktor je potem razložil težak položaj kombinata v Lukavcu zaradi nekaterih zastarelih in iztrošenih agregatov in obremenjenosti z visokimi anuitetami. Zaradi vsega tega je kombinat iskal pot do lastne rentabilnosti z zahtevami po višjih cenah koksa, oziroma z izvozom, kjer trenutno dosegajo višje cene kot na domačem trgu, zaradi izredne konjunkturo na svetovnem tržišču.

Izvažati pa je začel iz istih razlogov tudi drugi proizvajalec koksa v Jugoslaviji Rudarsko-metalurški kombinat Zenica. Zaradi vsega tega je situacija s koksom v Jugoslaviji še težja in je manjko potrebnega koksa za domačo industrijo še večji. Ob koncu lanskega leta in v začetku letošnjega leta so izvozili 73.000 ton koksa, čeprav ga za domačo porabo primanjkuje 400.000 ton in ga praktično na svetovnem tržišču ni dobiti.

Vprašanje koksa je preraslo v tak obseg, da niti naša železarna niti železarna Sisak ne moreta zadrževati svoje

(Dalje na 3. strani)

V soboto 7. februarja so ugasnili plavž

Delovnemu kolektivu je treba zagotoviti občutek družbene varnosti

Čeprav je slovenska in jugoslovanska metalurgija zaradi znanih ukrepov že leta 1967 doživela velik udarec, ki ga še do danes ni povsem ozdravila, je te dni predvsem na našo Železarno in železarno Sisak padel nov udarec. Udarce, ki prav gotovo pomeni določeno stagnacijo ne samo v proizvodnji, temveč tudi v nadaljnjem procesu samoupravnega organiziranja. Udarce pa bo imel nemajhne posledice tudi v kovinsko-predelovalni industriji. Vsi kongresi po letu 1967, tako zvezni sindikalni, kakor 9. kongres ZKJ in republiški kongresi, so znane pojave v letu 1967 obsejali kot posledice prepočasnega uresničevanja nekaterih bistvenih predvidenih reforme, kot posledice prepočasnega reagiranja in ukrepanja, kot posledice še vedno odločilnega vpliva delovanja birokratskih in etatsističnih težav in sil med vodilnimi organi našega gospodarstva. Celo maršal Tito je na 6. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije govoril o tem, da drugje na take pojave reagirajo takoj in tudi hitro sprejmejo ustrezne ukrepe za zaščito domačega gospodarstva, medtem ko pri nas traja zelo, zelo dolgo.

ALI SE DANASJNE STANJE KAJ RAZLIKUJE OD TISTEGA V LETU 1967? Takrat je šlo za uvoz metalurških izdelkov po dumping cenah, čeprav smo vse to proizvajali v jugoslovanskih železarnah. Dolgo je trajalo, da so pristojni zvezni organi to zavrnili, vendar škoda in posledice smo čutili dve leti in več. In danes? Danes pa gre zaradi izredne konjunktura na svetovnem tržišču za izvoz metalurške surovine, oziroma koks. Čeprav bi ves, ki ga proizvajamo v Jugoslaviji, ostal doma, bi ga za našo proizvodnjo še vedno zmanjkalo 400.000 ton. Ali se bo ponovilo leto 1967?

Posledice so že tu! Ustavili smo en plavž in isto so naredili tudi v Sisku. Pri nas to pomeni 5.400 ton zmanjšanje mesečne proizvodnje surovega železa, oziroma 8.400 ton zmanjšanje proizvodnje surovega jekla, oziroma 6.000 ton zmanjšanje blagovne proizvodnje in 15 milijonov N dinarjev zmanjšanje realizacije, kar pomeni 5,5 milijonov N din mesečne izgube. To pomeni tudi zmanjšanje delovne sile za 143 delavcev, če pa bo ustavitev trajala dalj časa, se bo moralo zmanjševati število delavcev tudi v drugih obratih. K temu pa moramo pristeti še posledice, ki se bodo pojavile v kovinsko-predelovalni industriji, še toliko bolj, ker tudi na svetovnem tržišču primanjkuje železa in jekla, kar posebno občutijo nekateri naši proizvajalci, ki so se pretirano oriantirali samo na uvoz.

Kdo je kriv za tako stanje? Če bi ocenjevali sedanje stanje s koksom z besedami, ki so ocenjevale stanje in posledice iz leta 1967, potem gre za izredno počasnost reševanja takih vprašanj v našem gospodarskem sistemu. Francija je pred leti, čeprav članica skupnega evropskega trga, v nekaj dneh sprejela ukrepe, ki so zaščitili domače gospodarstvo. Kaj pa pri nas? Čeprav vprašanje koks ni novo in o njem teče beseda že od jeseni lanskega leta in se koks že dalj časa tudi izvaža, doslej še nihče od pristojnih zveznih organov ni prepovedal izvoza ali načel besede o prepotrebem uvozu koks.

V gradivu 9. kongresa ZKJ beremo: "... reforme nismo izvajali in je tudi ne izvajamo na račun standarda. Tako je tedaj, če gledamo stanje v celoti; ko ga ocenjujemo po panogah in delovnih organizacijah, vidimo, da vodijo različne možnosti gospodarjenja k razločevanju v gibanju življenjskega standarda posameznih kategorij prebivalstva..." Prav gotovo med delovne organizacije z različnimi možnostmi gospodarjenja, neodvisne od delovnega kolektiva, sodi tudi naša Železarna.

Plafonirane cene metalurških izdelkov, ob trajnem zviševanju metalurških surovin, reprovmatov in drugih uslug, ki jih potrebuje Železarna in končno še pomanjkanje teh surovin, so elementi, na katere delovni kolektiv kljub dobremu delu v lanskem letu in v letošnjem januarju ter kljub zavzetosti za boljše delovne in poslovne rezultate nima vpliva. Ob vsem tem ima delovni kolektiv vsak dan večji občutek nesigurnosti, čeprav gradivo 9. kongresa ZKS poudarja: "Delovni ljudje, ki ustvarjajo materialne in druge družbene vrednosti, morajo imeti občutek družbene varnosti, ki jih bo stalno vzpodbujal k razvijanju njihovih delovnih sposobnosti in k večjim delovnim uspehom." Kar je bilo v moči vodstva podjetja ter samoupravnih organov in političnih organizacij, je bilo narejeno, sedaj je vrsta na republiških in zveznih organih, ki naj zagotovijo delovnemu kolektivu občutek družbene varnosti.

Ne gre samo za fizično, temveč...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ležno dobro perspektivo, za kovinsko-predelovalno industrijo pa jasnost in zajemno oskrbo. Seveda pa gre ob tem za vprašanje bodočega sodelovanja in organizacijske povezanosti ter načina oskrbovanja podjetij. Po mnenju direktorja bi se morali preusmeriti na določenega grozista, ta naj bi bil Merkur Kranj, ki naj bi zbiral in usklajal naročila potrošnikov. Grosist naj bi bil podaljšana roka prodajnega oddelka naše Železarne. Dogovarjati bi se morali o grozistu, o usklajevanju drobnjakarstva, o tem, s čem lahko mi oskrbujemo gorenjsko kovinsko-predelovalno industrijo, kaj lahko dobimo od drugih in mogoče o tem, da prevzamemo celostno oskrbovanje. Vlogo posameznega podjetja in njegov nastop kot direktni kupec pri Železarni ali prek grosista, bi morali kasneje določiti. Gre tudi za to, kako začasno premostiti težave pri nabavi, ker korakamo precej narazen.

Zatem je direktor Kunc predlagal tri osnovne točke možnosti sodelovanja:

1. Glede na sedanjo veliko razdrobljenost kovinsko-predelovalne industrije bi morali v bodoče uskladiti proizvodnjo tako, da bi slonela na osnovi naših perspektivnih proizvodov.

2. Da bi lahko nastopali v Železarni oziroma da bi Železarna imela svoj rentabilni račun, bi se morali povezati med seboj ali prek Merkurja, predlagam Merkurja in

3. Morali bi uskladiti perspektivne razvojne programe toliko, da se med seboj, v medsebojnem konkurenčnem boju ne bi izčrpavali preveč in da ne bi posegali v isto finalno proizvodnjo, ki jo ima Železarna v svojem programu.

V tem trenutku, je nadaljeval direktor, je naša Železarna v trenutni krizi zaradi pomanjkanja koks, vendar to ne sme motiti pogovora, ker se pogovarjamo o sodelovanju v naslednjih letih in desetletjih.

Direktor je razložil še nekatere proizvodne zmogljivosti Železarne, razvojne možnosti in nekatera manjša ali večja investicijska vlaganja za povečanje nekaterih zmogljivosti in nekatere finalizacije. Govoril je tudi o pripravi dogovora z železarno Zenico, po katerem bo potem predelovalni industriji jasno, kaj lahko dobijo pri nas in kaj v Zenici. Omenjal pa je tudi nekatere proizvodne programske preusmeritve v železarni Štore in Ravne.

V razgovoru, ki je sledil uvodnim mislim sekretarja Mešiča in direktorja mag. inž. Kunca, je sodeloval tudi predsednik Gospodarske zbornice SRS Leopold Kres. Poudaril je, da je značilna za slovensko gospodarstvo razdrobljenost in vsak dan manjše možnosti za velike akcije oziroma projekte. V svetu, je dejal, se pojavljajo vedno večje go-

spodarske grupacije in ravno zato moramo tudi mi pospešeno razmišljati in ne samo razmišljati, temveč tudi intenzivno delati na večji povezanosti kovinsko-predelovalne industrije med seboj, najsi bo v regijah, kakor ste začeli na Gorenjskem, kakor tudi v slovenskem prostoru in o povezanosti le-te z železarnami. Le tako bomo sposobni in usposobljeni za večje projekte in za večja poslovna sodelovanja tudi s tujim kapitalom, od katerega je najbolj zainteresiran pri nas zapad, pa tudi sami bomo le na ta način krepili lastno poslovno sposobnost, je zaključil predsednik Kres.

V nadaljnjem razgovoru so predstavniki posameznih tovarn iznašali svoje težave pri nabavi železarskih surovin, poudarjali dosedanja prizadevanja in pripravljene oblike povezovanja z železarno Jesenice (Plamen, Veriga, Kovinar Jesenice) in kritizirali tudi nekatere odnose Železarne do posameznih potrošnikov. Beseda je tekla tudi o skupnem investiranju, o usklajevanju investicij in prelivanju dohodka, kot najbolj čvrsti in organski obliki povezanosti med posameznimi partnerji, ki lahko prinese najboljši do-

končni proizvodni in poslovni uspeh. Poudarjeno je bilo, da razbiti ne predstavljajo take moči, kot bi lahko predstavljali povezanost z združenimi sredstvi. Pri vsem tem razmišljanju o bodočem poslovnem sodelovanju in povezovanju moramo misliti predvsem na jutri, na nadaljnji razvoj.

Zelo jasno je bila v razgovoru poudarjena tudi integracija uma, ki ni prav nič manj pomembna, kot fizična integracija, ali druge oblike poslovnega povezovanja in združevanja. Razbiti, je bilo rečeno, še bolj izčrpavamo umske sile, ki jih je na Slovenskem vse manj. Le združene umske sile in delitev medsebojnih nalog lahko pospešita naš razvoj, ki zaradi razdrobljenosti stagnira. Združeni in povezani bomo lahko predstavljali večjo rizično skupnost.

Ob zaključku je sekretar Mešič poudaril, da ne smejo ostati samo pri razmišljanju, temveč je potrebno hitro pristopiti k akciji in konkretnim dogovorom. Predlagal je, da skupaj z direktorjem inž. Kuncem oblikujeta stališča in predloge iznesene na posvetu, ki se dostavijo vsem prizadejim ter da se oblikuje strokovna grupa, ki bo na teh vprašanjih pospešeno delala.

Kakovostni napredek...

(Nadaljevanje s 1. strani)

1832 »Obračanje blumov na zanko pri valjanju ingotov v blume za potrebe valjarne žice na Beli« vložil zahtevek za letno odškodnino. Pristojne službe v Železarni so prikaz, ki ga je navedel avtor, delno korigirale in avtorju priznale višino prihranka, ki nastaja pri novem načinu valjanja blumov na zanko v višini 5950 N din. Avtor je na osnovi teh koristi in prihrankov upravičen do enkratne letne odškodnine v višini 2380 N din, ker pa je na osnovi sklepa 1. seje odbora z dne 14. 4. 1969 že prejel akontacijo v višini 1500 N din, se mu izplača še dodatnih 880 N din.

Na 7. seji odbora za izume in racionalizacije so obravnavali tehnično izboljšavo št. 1913 »Nova univerzalna merilna komora, ki je uporabna za vse vrste medijev, ki sta jo na osnovi znanstvenih dosegov izdelala inž. Feliks BEŠTER in Igor LOGAR iz RTA. Univerzalna merilna komora je vsestransko uporabna in že služi svojemu namenu. Avtorjema je bila priznana enkratna skupna akontacija v višini 1000 N din s prošnjo in željo, da jo namestita na vseh potrebnih merilnih mestih v Železarni. Pozneje bo predlog št. 1913 ponovno dokončno obravnavan in v primeru vspešne uporabe dodatno nagrajen.

Positivno je bil tudi ocenjen izboljševalni predlog št. 1922, ki ga je predložil v oceno inž. Brane LAVRENCIČ - VEN Bela. Avtorju »Thyristorske možnosti enote 1280 A za potrebe valjarne Be- la«, je bila priznana akonta-

cija v višini 1000 N din. Za nemoteno in varno obratovanje bluma in štetka v valjarni Bela, kjer je nameščenih 27 različnih enosmernih vzbujevalnih generatorjev, nujno potrebujemo predlagano avtorjevo thyristorsko možnostno enoto. Po izvedbi njegovega predloga, ki ga je priporočila tudi firma Siemens, bo predlog št. 1922 ponovno dokončno obravnavan in ocenjen. Na osnovi koristi in prihrankov bo avtorju priznana in izplačana celotna odškodnina z odbitkom akontacije v višini 1000 N din.

Avtorju tehnične izboljšave št. 1900 Bogomirju SVETINA, delovodju iz strugarne valjev na Beli, ji bila priznana enkratna odškodnina v višini 3170 N din. Avtor je z izredno prizadevnostjo in veliko mero znanja samoiniciativno izdelal posebni vpenjalni pogonski glavni za struženje valjev proge 250 Ø in 300 Ø v valjarni žice. Na osnovi ocen obratovodstva valjarne žice, vodje strugarne valjev, šefa DE valjarne Bela in šefa vzdrževanja je bil prikazan in potrjen letni prihranek v višini 107.685 N din. Člani odbora so uspešno avtorju priznali enkratno odškodnino v višini 3170 N din.

Vsem avtorjem se zahvaljujemo za njihovo uspešno prizadevnost, delovni in ustvarjalni polet, ki ga vlagajo v izboljšanje tehnologije in odstranitev ozkih grl. Delovni kolektiv, posebno pa uprava podjetja, samoupravni organi in tehnično proizvodni ter ekonomski sektor čestitajo k doseženim uspehom in priznanim odškodninam.

Zaradi kritičnega pomanjkanja koksa ustavljen plavž

(Nadaljevanje s 1. strani)
oroževodnje na normalnem
nivoju.

Direktor Kunc je nadaljeval, da se uprava podjetja prizadeva že od lanskega avgusta, da bi ustvarila s kombinatom Lukavca dobre poslovne odnose, ker smo jim bili zaradi znanega stanja veliko dolžni. Izdelali smo ustrezno konstrukcijo za plačevanje dolga. Ker se odnosi niso izboljšali, smo zahtevali, je dejal direktor, sestanek izvršnega sveta Zdruga jugoslovanskih železarn, kjer so nam marsikaj očitali pa tudi obljubili. Kljub vsem njihovim obljubam in našemu boljšemu plačevanju pa dinamika dobave koksa občutno upada, niti ga ni kljub prizadevanjem mogoče dobiti na svetovnem trgu. Iz tega razloga predlaga uprava, da se ustavi en plavž, da bi vsaj drugi plavž lahko kofikir toliko normalno obratoval.

Zatem je komercialni direktor Bogdan Knaflič obrazložil potek prizadevanj za rešitev normalne dobave koksa. V Lukavcu, je dejal, smo govorili o možnih dobavah in ceni koksa, ki naj bi se skladno reševala na pristojnem organu skupaj z našimi plačilnimi cenami. Ker je naša dnevna poraba koksa okrog 300 ton dnevno, smo se dogovorili za dnevno dobavo 284 ton za februar, kasneje pa so nam sporočili, da dnevno lahko pošljejo le 200 ton, ker imajo v remontu še eno peč. Toda kljub temu nam tudi te količine ne pošiljajo in še to neredno. Za koksom smo povpraševali povsod, kjer ga le proizvajajo in edinole iz Anglije smo dobili odgovor za 5.000 ton in še to za dvojno ceno zelo dvomljive kakovosti. Tudi za belim surovim in stari železom je veliko povpraševanje in občutno zvišanje cen, ker je po vsem svetu taka situacija, je zaključil direktor Knaflič.

Finančno situacijo o dolgovanju kombinatu Lukavca je podal direktor računovodskega sektorja Franc Bravhar. Naš dolg Lukavcu je znašal v začetku decembra dve milijardi 309 milijonov, v decembru in letos pa smo ga zmanjšali na milijardo 84 milijonov, to je pod nivo, ki so ga v protokolu navedli kot pogoji, da ne ustavijo dobave.

Direktor mag. inž. Kunc je podal še nekatera dodatna pojasnila v zvezi z zahtevami, ki jih postavljajo v kombinatu Lukavca. Med te zahteve sodi podpis 15-letne pogodbe s 17% povišanjem cene koksu in sofinanciranje nove baterije za koks, kar prav gotovo za naš kolektiv ni sprejemljivo, čeprav ne zanika moč težav kokarne. Ob tem pa se predvsem postavlja vprašanje, zakaj se dovoljuje izvoz na škodo domačega gospodarstva. Nerazumljiv, neposloven in nesocialističen pa je odnos kombinata Lukavca glede na naše sodelo-

vanje od obstoja kokarne. Na vprašanje predsednika DS Franceta Kobentarja, zakaj nimamo sklenjene pogodbe z Lukavco in kaj dela Zdruga jugoslovanskih železarn, je direktor pojasnil, da Lukavca noče skleniti pogodbe. Lani smo odlagali podpis mi zaradi cene in akcije za znižanje specifične porabe koksa, medtem ko oni danes postavljajo nemogoče pogoje in ker jih ne sprejmemo, ne podpisujemo. Izvršni svet ZJZ je dvakrat razpravljal o tem vprašanju in Lukavca je obljubljala dobavo. V januarju smo celo soglašali z 8,15 odstotnim povišanjem cen koksa, kolikor so lani zvišali naše cene. O tem smo včeraj 5. februarja tudi informirali predstavnika zveznega izvršnega sveta, ki nam je svetoval, naj se dogovorjamo. Vse to smo že naredili in danes je situacija taka, da moramo temeljito razmisliti o posledicah ustavitve plavža.

V razpravi je sodeloval tudi direktor proizvodnega sektorja inž. Avgust Karba. Dejal je, da smo leto dobro začeli in po načrtu bi morali letošnje leto zaključiti brez izgube, oziroma celo z minimalnimi skladi. Januarski rezultati so kljub težavam s starim in surovim železom, koksom in uvoznimi rezervnimi deli ter zimskemu mesecu zelo spodbudni. Kolektiv je pokazal veliko voljo in zavzetost, da izplava iz težav in v januarju presegel vsa pričakovanja. Ob pomanjkanju koksa, je nadaljeval inž. Karba, je možno obratovanje samo enega plavža, za drugega pa se mora odločiti odbor, ali ga čisto ustavimo, ali ga zatesnimo in zakladamo samo s koksom, za kar bi porabili dnevno 9 ton koksa, vendar bi bil plavž v pripravljenosti, da ob izboljšanju situacije s koksom lahko začne v krajšem času obratovati. Inž. Karba je predlagal, da se peč zatesni in zaklada samo s koksom, kar je bolj ekonomično tudi ob tem, ker ne vemo, v kakšnem stanju je plavž znotraj in ker na remont nismo pripravljeni.

Direktor proizvodnega sektorja je potem govoril o izpadu proizvodnje in realizacije, ker bo dnevna proizvodnja grodila le 210 do 220 ton in bo zato treba ustaviti eno SM peč pa tudi gospodarstvo s plavžnim plinom bo ogroženo, ker se bo količina zmanjšala za polovico. Tako bosta proizvodnja, kakor realizacija zmanjšana za 20%.

Inž. Ivo Arzenšek, direktor sektorja za ekonomiko, je obrazložil predvidene negativne posledice oziroma izgubo ob ustavitvi plavža. Tako se bo zmanjšala mesečna proizvodnja surovega železa za 5.400 ton, surovega jekla za 8.400 ton, blagovna proizvodnja se bo zmanjšala za 6.000 ton, realizacija za 15 milijonov N din in s tem bo nastala mesečna izguba 5,5 milijona

N din. Seveda bo vse to vplivalo tudi na planirani dohodek podjetja in na planirani osebni dohodek.

Predstavniki kadrovskega sektorja inž. Tone Varl je govoril o zmanjšanju delovne sile na plavžih in v jeklarni za 143 delavcev ob ustavitvi oz. zatesnitvi enega plavža za krajše obdobje. Ti delavci bi morali na svoje redne dopuste, nekaj pa bi jih poskušali porazdeliti po obratih. Če pa bo ustavitev plavža trajala dalj časa, bo seveda potrebno zmanjševati delovno silo v vseh obratih.

V razpravi in z vmesnimi vprašanji so sodelovali skoraj vsi člani odbora in res iz vseh strani pretehtali oba predloga o ustavitvi plavža, posledice ustavitve in možnosti, da se ustavitev enega plavža čimbolj ublaži. Govorili so tudi o ustreznem zmanjševanju programa dobav kupcem in o pravočasni obveščenosti kupcev ter o nekaterih možnostih, kako ukrepati in katero proizvodnjo ustavljati, če bo ustavitev plavža trajala dalj časa.

V razpravi je bilo rečeno, da so to časovno nedoločene posledice in da lahko izbira samo med organiziranim ukrepom ali begom od resni-

ce, ki pa ima lahko še hujše posledice. Po tehtni in vestranski razpravi so soglasno sklenili, da se ustavi prvi plavž, da se ga zatesni ter vzdržuje do nadaljnjega v takšnem stanju, da se ga lahko takoj aktivira. Sprejeli so še nekatere druge sklepe, ki jih objavljamo na peti strani in sklenili, da takoj o tem informirajo ves delovni kolektiv prek posebne pismene informacije in prek sestankov delovnih skupin. O ukrepu in posledicah pa bodo obvestili tudi pristojne republiške in zvezne predstavniške organe in vodstva političnih organizacij.

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

DEŽURNA SLUŽBA V ŽELEZARNI

	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 14. 2.:		
dr. inž. Marjan GABROVSEK, TKR	624	760
NEDELJA, 15. 2.:		
inž. Franc VICAR, predelovalni obrati	743	83/141 državni
PONEDELJEK, 16. 2.:		
inž. Marjan GABROVSEK, TKR	380	732
TOREK, 17. 2.:		
Franc GLOBOČNIK, plavž	340	740
SREDA, 18. 2.:		
Anton GROSELJ, valjarna žice	852	790/17
ČETRTAK, 19. 2.:		
inž. Alojz KALAN, martinarna	361	359
PETEK, 20. 2.:		
inž. Avgust Karba, proizvodni direktor	270	693

Dežurna služba traja od datuma nastopa ob 14.30 do naslednjega dne do 6.30. V kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite vratarja v glavni pisarni, tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razglasnih deskah vrtarjev.

Tajništvo tehnične in proizvodne direktorja

Obvestila kolektivu •

Sindikalna članarina zadržana za morebitne podpore članom

V ponedeljek, dne 9. februarja je bila v Delavskem domu pri Jeleni 15. seja predsedstva tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarn. Razpravljali so o problematiki, ki je nastala v zvezi s koksom ter o sklepih 9. seje odbora za poslovno politiko pri DS Železarn.

Ker stališča niso dovolj jasna, se je za reševanje nastale situacije vključila tudi sindikalna organizacija, ki ji ni in ji tudi ne more biti vseeno kaj bo z osebnimi dohodki železarjev v prihodnjih mesecih in kako bodo v prihodnje stvari tudi potekale.

Že pri prvi ustavitvi plavža I in SM peči v martinarni bodo posledice za Železarno hude, vendar pa je pri vsem tem zaskrbljujoče, kako bo z zaposlovanjem delavcev iz obrata plavž in martinarne. Zaenkrat še ni znano, kakšne bodo posledice v drugih obratih, saj bo proizvodnja manjša za 20% in kako bodo te te vplivale na osebni dohodek, ki je lani povprečno znašal 113.304 S dinarjev. Zato je predsedstvo TO OO sindikata zavzelo stališče, da v sedanji in tudi v bodoči situaciji, ki jo lahko pričakujemo, nastopamo čimbolj usklaje- no, da tako ublažimo posledice, ki bodo neugodno vplivale na življenjske pogoje de-

lavcev. Na osnovi tehtne razprave članov predsedstva so bili sprejeti sklepi, ki jih v celoti objavljamo. Še posebej bi radi opozorili na drugi sklep, ki govori o tem, da bo do nadaljnjega zadržan del sindikalne članarine, ki jo odvajajo drugim forumom. Ta del sindikalne članarine naj bi uporabili v najboljših slučajih kot podporo članom sindikata. Takí ukrepi so več kot nujni z ozirom na situacijo, ki je prisotna v zadnjih dveh letih. Najprej smo v letu 1967 imeli težave zaradi prekomernega uvoza jekla, sedaj pa zaradi pomanjkanja koksa. Skratka, prizadevati si moramo, da čimbolj ublažimo posledice, ki bodo težke ne le za železarje, ampak neposredno za vse proizvajalce v Jugoslaviji.

Sklepi

• Predsedstvo TO OO sindikata železarne Jesenice vzame na znanje »Informacija« članom delovne skupnosti to-

varne z dne 6. februarja 1970 »O začasni ustavitvi plavža I.« in sklepe 9. razširjene seje odbora za poslovno politiko s pripombo k 9. sklepu, v katerem govori o solidarnem prenašanju škode v posameznih obratih.

Pomanjkanje koksa je splošno državna pomena in prerašča možnosti delovne skupnosti tovarne, da bi si sama priskrbela koks po sedaj veljavnih predpisih o uvozu oz. izvozu. Mnenja smo, da mora zato ZIS v okviru svojih pristojnosti takoj rešiti problem izvoza oz. uvoza koksa, ker je soodgovoren za nastalo pomanjkanje koksa. V zvezi s takim gospodarjenjem sta TO OO sindikata dne 28. 1. 1970 in DS Železarne dne 29. 1. 1970 sprejela že določene sklepe.

• Ker v dani situaciji ni nobenih izgledov, da se bo stanje normaliziralo in bodo pri tem nastali manjši osebni dohodki, ki bodo dodatno ogrožali življenjski minimum našega železarja, se do nadaljnjega zadrži članarina z namenom, da bomo lahko s socialnimi podporami reševali najprizadetejše družine.

• Predsedstvo TO OO sindikata ZJ obsoja neodločne in počasne akcije republiških in zveznih organov pri reševanju problemov, ki ogrožajo celotno nacionalno gospodarstvo in prepuščajo delovno skupnost, da se sama bori in rešuje nastalo situacijo v svojo in splošno družbeno škodo.

POJASNILO

V zadnji številki Železarja smo objavili imena jubilarov 50-letnikov, izpuščeno pa je bilo ime našega sodelavca Karla MARKOVICA iz elektro jeklarne, ki bo v prihodnjih dneh praznoval 50-letnico. Čestitkam se pridružujemo tudi mi.

Plan proizvodnje in realizacije 1970

Transport

Delavski svet Železarn je na seji, dne 30. decembra 1969 sprejel plan proizvodnje in realizacije za 1970. leto, ki po količini ni bistveno povečan od lanskega plana, je pa znatno povečana realizacija, kar je doseženo s planiranjem več vredne proizvodnje in z znatnim premikom v kvalitetnejši asortiment blagovne proizvodnje.

Plan skupne in blagovne proizvodnje:

Obrat:	Skupna proizvodnja	Blagovna proizvodnja	lastna poraba	prodaja
Plavž	134.000	—	—	—
SM jeklarne	315.000	—	—	—
El jeklarne	160.000	—	—	—
Livarna	4.620	300	—	300
Samotarna	20.000	3.500	—	3.500
TALILNICE	633.620	3.800	—	3.800
Bluming	433.800	10.000	240	9.760
Razrezovalnica	115.600	37.000	40	36.960
H O P	4.000	4.000	90	3.910
Valjarna žice	100.000	22.200	160	22.040
VALJARNE BELA	653.400	73.200	530	72.670
Težka proga	7.000	1.500	60	1.440
Lahke proge	38.100	17.000	600	16.400
Valjarna 2400	95.000	94.000	1.200	92.000
Valjarna 1300	42.000	42.000	890	41.110
Jeklovlek	18.200	18.200	30	18.170
VALJARNE JAVORNIK	200.300	172.700	2.780	169.920
Hlad. valj.	29.500	29.500	110	29.390
Zičarna	65.000	44.800	110	44.690
Žebljarna	11.700	11.500	200	11.300
Elektroodni	11.900	11.900	60	11.840
PREDELOVALNI OBRATI	118.100	97.700	480	97.220
ŽELEZARNA	1.605.420	347.400	3.790	343.610

Plan nabave osnovnih surovin, polproizvodov in goriv za leto 1970

1. Rudni vložek za plavž

	ton
— neklasiran siderit	168.110
— klasiran limonit	49.450
— neklasiran limonit	20.620
— škaja (domača)	9.700
— flemanc (domač)	520
— ostružki	10.000
— tuja ruda (alžirska)	20.000
— drobna ruda iz halde (domača)	20.000
Skupno	298.400

2. Kovinski vložek za jeklarne	77.800
— beli grodelj	151.200
— staro železo	16.800
— indijska ruda	10.000
— ferolegure	3.400
3. Sivi grodelj	20.000
4. Polproizvodi	8.000
— gredice — Ravne	12.200
— trakovi — Sisak	108.800
5. Kokile	600
6. Goriva	113.000
— Koks metalurški	3.620
— Koks livarski	32.850
— mazut	MWh 281.850
— butan	
— premog	
el. energija	

Obrazložitev plana:

Kriza, oziroma težko stanje na področju naše tj. bazične industrijske panoge, se v letu 1969 ni izboljšala, čeprav vlada pri določenih proizvodih črne metalurgije na tržišču konjunktorno stanje. Rezultati poslovanja v letu 1969 nas silijo v to, da moramo pri postavitvi planskih količin po obratih biti še bolj tankočutni oziroma pozorni, predvsem pri tistih proizvodih, pri katerih v preteklem obdobju s prodajno ceno nismo krili vseh stroškov proizvodnje. Optimalni ekonomski efekt je bil vodilo tudi pri določanju količinske proizvodnje. Iz tega razloga se je v posameznih obratih odstopilo od principa povečevanja količinske proizvodnje za vsako ceno, ne glede na stroške, temveč se je skupno količinsko proizvodnjo ponekod skrcilo na izbran asortiment, ki še pokriva vse stroške predelave.

V primerjavi s planom v letu 1969 bo v letu 1970 blagovna proizvodnja povečana za 3200 ton ali 0,95 %. V pogledu uspešnosti proizvodnje pa navedeni podatek ne daje realne slike, ker se povečana vrednost proizvodnje izraža med drugim tudi v večji stopnji predelave. Za primerjavo navajam samo podatek, da se je blagovna proizvodnja v predelovalnih obratih povečala za okrog 13

odstotkov, v jeklovleku pa za okrog 19,7 odstotka, v vročih obratih na Javorniku pa zmanjšala za okrog 12 odstotkov.

Za navedeno blagovno proizvodnjo je po rebalansu kovinskega vložka, stopnjah predelave, potrebno 457.700 ton surovega lastnega jekla, 3.000 ton zelo širokih vroče valjanih težkih in 8.000 ton širokih vroče valjanih trakov iz železarn Sisak ter 20.000 ton vroče valjanih gredic iz železarn Ravne. Dobit lastnega kovinskega vložka na blagovno proizvodnjo znaša v tem primeru 69,4 odstotka, kar je še vedno pod prvotno predvidenim nivojem. Ker se v letu 1970 pričakuje pomanjkanje surovega jekla, količinski plan v jeklarni predvideva relativno visoko proizvodnjo če se upošteva, da martinarna obratuje samo s štirimi pečmi. Poleg tega so bile v preteklem obdobju motnje pri operativnem programiranju polproizvodov zaradi visokega odstotka odstopanja od programa izdelave posameznih kvalitet v jeklarni. Zato plan predvideva 17.300 ton surovega jekla odnosno ca 14.400 ton polproizvodov za rezervo.

Delavski svet Železarn je na seji, ko je sprejel plan za 1970. leto, sprejel še naslednje smernice:

1. Rešiti vprašanje delovne sile, zlasti bolj intenzivno zaposlovati ženske in zmanjšati fluktuacijo z boljšimi stimulacijami predvsem visoko kvalificiranega kadra.

2. Preko ustrezne področne službe ugotoviti realnost sedanjega normativa v vseh obratih tovarne, kar bo služilo kot osnova za kadrovanje in izpopolnjevanje staleža v naslednjem letu.

3. Boljše izkoriščati delovni čas.

4. Postopno uvajati 42-urni delovni teden, ne kot zakonsko nujno, temveč kot stimulacijo za povečano produktivnost in zaradi izenačevanja delovnih rogojev. V ta namen je treba rešiti vrsto vprašanj; kot so: višina rednih letnih dopustov, planiranje dopustov preko celega leta, ustrežen in usklajen delovni urnik in podobno.

5. Delavski svet Železarn odobri, da komisija za delovna razmerja lahko začasno sprejema na delo delavce izven področja, ki je določeno s sklepom 4. 2. seje delavskega sveta železarn z. dne 29. marca 1969.

SEKTOR ZA EKONOMIKO

VENEZUELA. Poleg nafte je v tej južnoameriški državi važna izvozna surovina tudi železova ruda. Letno jo

izvozi nekaj manj kot 20 milijonov ton. Vendar so v zadnjem času nastale pri izvozu določene težave, ker je kon-

kyrenca drugih držav, — izvoznikov, kot so Brazilija, Čile, Indija, Liberija, Peru in tudi Avstralija vedno hušša. Zato bodo rudarske družbe v tej državi v prihodnjih letih investirale s pomočjo inozemskega kapitala 228 milijonov dolarjev. S tem bodo modernizirale obstoječe rudnike in odprle nove.

Tudi martinariji so zaradi ustavitve plavža morali ugasniti eno peč

Samoupravni organi v preteklem tednu

28. seja odbora za plan in finance

V četrtek, 5. februarja 1970 je bila 28. seja odbora za plan in finance, na kateri so obravnavali uspehe proizvodnje v zadnji dekadi januarja in izvrševanje operativnega plana za januar.

Iz poročila, ki ga je podal direktor za proizvodnjo so ugotovili, da so obrati v januarju delali zadovoljivo in da so svoje planske obveznosti izpolnili glede na proizvedeno količino. V januarju je nekaj slabša poprečna prodajna cena, ki sicer še ni znana, predvideva pa se, da bo nekaj nižje kot pa je planirana. Manjša poprečna prodajna cena je predvsem zato, ker v celoti nismo dosegli planiranega asortimenta v žičar-

ni, kjer smo zaradi pomanjkanja naročil proizvedli več vlečene kot pa patentirane žice in v elektrodnom oddelku, kjer je primanjkovalo železovega prahu.

Sklenili so, da bi morali v cilju izpolnjevanja kvaliteta asortimenta in doseganja čimvišje prodajne cene, nabaviti v predelovalnih obratih dva stroja za navijanje VAC žice in stroj za proizvodnjo patentirane žice debeline nad 2,5 mm.

9. seja odbora za splošne zadeve

V ponedeljek, 9. februarja 1970 je bila 9. seja odbora za splošne zadeve, na kateri so obravnavali poročila o izvršenih službenih potovanjih v zamejstvo, odobrili so nekaj službenih potovanj v zamejstvo in reševali tekoče zadeve.

Iz poročil o izvršenih službenih potovanjih v zamejstvo so ugotovili, da so bila vsa potovanja v tem času izvršena uspešno pa naj bo iz komercialnega ali pa strokovnega gledišča. Odobrili so nadaljna dva službena potovanja v zamejstvo, ker so menili, da bosta oba koristna za Železarno.

Med tekočimi vprašanji so

obravnavali nekaj vlog za denarne prispevke k gradnji spomenikov, ki so jih razumljivo zaradi pomanjkanja sredstev zavrnili. Vzeli so tudi na znanje sporočilo, da je malo prodaja na podlagi sklepa ene prejšnjih sej vključena v komercialni sektor in so v zvezi s tem odobrili tudi nekatere spremembe poslovni-

ka za delo maloprodaje.

9. seja odbora za poslovno politiko

Predsednik odbora za poslovno politiko inž. Emil Ažman je sklical 9. sejo odbora v petek, 6. februarja 1970 po vprašanju reševanja situacije, ki je nastala zaradi pomanjkanja koksa. Na sejo je povabil tudi predstavnike družbeno političnih organizacij, predstavnika skupščine občine Jesenice, predstavnik gospodarske zbornice Slovenije in predstavnike javnih sredstev za informiranje. Po poročilu, ki ga je podal glavni direktor in po burni razpravi so sprejeli naslednje sklepe, ki jih objavljamo v celoti:

1. Naroča se proizvodnemu sektorju, da takoj napravi plan ustavitve plavža I, da ga zamaže ter vzdržuje do nadaljnjega v takšnem stanju, da se ga lahko takoj aktivira.

2. Na plavžu II je treba s popolnim izkoriščenjem aglomeracije in drugimi ukrepi proizvesti čim več grodlja.

3. Treba je preusmeriti proizvodnjo, predvsem na pospešiti proizvodnjo na električnih pečeh, v martinarni pa proizvajati s takšnim porcem vložka, kot nam zaloge starega železa dovoljujejo. Obenem je treba izposlovati pri odgovornih organih večji uvoz starega železa in grodlja.

4. Poslovni odbor pristane na podražitev koksa za 8,15%, to je prav toliko kolikor je po reformnih principih priznano povečanje cene za naše proizvode.

5. V zvezi z redukcijo proizvodnje grodlja, se takoj ustavi v martinarni ena SM peč.

6. Ustrezno je treba, odvisno od zmanjšanja proizvodnje jekla, ustavljati posamezne obrate.

7. Tehnični sektor mora takoj pripraviti vse za generalni remont plavža I do 1. julija 1970, oziroma za delni remont, kar bo odvisno od razpoložljivega koksa.

8. V februarju je treba s premikom delovne sile na pravo vložka, zbiranjem še nezajetega starega železa v železarni in s koriščenjem dopustov, ustrezno zaposliti ves kader v Železarni. Pri tem je treba maksimalno izkoristiti remonte v tistih obratih, ki se bodo morali v februarju ustaviti.

9. Obrati, ki obratujejo normalno, solidarno nosijo strošek osebnih dohodkov za tiste obrate, ki ne bodo proizvajali.

10. Kadrovski sektor mora pripraviti plan preusmeritve delovne sile v slučaju daljše redukcije proizvodnje plavža in ostalih obratov.

11. Delovno skupnost železarn je potrebno takoj obvestiti o nastali situaciji s posebno informacijo. Najkasneje v treh dneh se morajo sestati vse delovne skupine v železarni in obravnavati informacijo z dodatnim ustreznim tolmačenjem, za kar so zadolženi organizatorji proizvodnje.

12. Uprava podjetja mora takoj pripraviti plan redukcije blagovne proizvodnje in obvestiti z ustreznim aktom naše kupce, istočasno pa oceniti nastalo škodo in izdelati rebalans plana.

13. O redukciji proizvodnje je treba obvestiti tudi vse nadrejene forume: izvršni svet, zvezno gospodarsko zbornico, CK ZKS in CK ZKJ, republiški odbor sindikatov in centralni odbor zveze sindikatov industrije in rudarstva.

14. S temi sklepi odbora za poslovno politiko je treba obvestiti tudi ustrezne organe Koksarne v Lukavcu.

15. Od Zveznega izvršnega sveta odbor za poslovno politiko zahteva intervencijo nastale situacije po hitrem postopku, da bo po bilanci koksa za našo železarno omogočeno normalno poslovanje.

16. V naslednjem tednu je treba sklicati izredno sejo delavskega sveta Železarne, na katero je treba povabiti tudi predstavnike izvršnega sveta Slovenije.

17. Odbor za poslovno politiko priporoča Skupščini občine Jesenice, da tudi ona skliče izredno zasedanje skupščine in obravnava nastalo situacijo v Železarni.

Seja sveta delovne enote talilnic

Na seji sveta delovne enote talilnice, ki je bila 3. februarja, so sprejeli pet sklepov. Najprej so člani sveta DE sprejeli plan za leto 1970. Za izpolnjevanje načrta so odgovorni obratovodje in vodje delovnih skupin, še posebej pa je poudarjeno, da je treba varčevati s surovinami in legurami.

Da bi bili čim bolj informirani, bodo izdajali vsakega 2., 11. in 21. v mesecu ustreznih obvestil.

Svetu delovne enote energetski obrati naročajo, da na svoji seji razpravlja tudi o delu strojnika na mazutni postaji, ker pri kurjenju peči v šamotarni ne dobijo vode.

Z naslednjim sklepom naročajo obratovodstvu plavža, da uredi vse potrebno za prevoz drobne rude iz halde, nabavni oddelek pa naj poišče ustrezno rešitev, da bodo na plavžu dobili drobne ostružke.

9. seja komisije za delovne odnose in nagrajevanje v valjarni profilov

Komisija za delovne odnose in nagrajevanje v valjarni profilov se je tokrat sestala že devetiti in imela kratko polurno sejo. Najprej so bili seznanjeni s problematiko doseženih norm. Na temelju progah korekture za mesec januar ne bodo potrebne. V adjuštaji so nekateri posamezniki presegli faktor 1,40 in bodo naredili ustrezno korekturo. To pa ne velja za čistilnico in sicer na dnini Udir na rafama strojih, kjer je bila dosežena norma 1,41 in se jim le-ta v celoti prizna. Ne bodo pa priznali norme čistilcem gredic v višini 1,42 in bodo popravili normo na faktor 1,40.

V drugem delu seje so potrdili spremembe za 14 delovnih mest ter spremembo za 6 delovnih mest, na katerih bodo zaposlili novo sprejete delavce.

Mladina o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Konferenca ZM železarne Zenica

V nedeljo 8. t. m. je bila v železarni Zenica konferenca ZM, katere se je udeležil tudi član našega predsedstva.

Predsednik konference Pavle Božič je pozdravil vse navzoče in predlagal delovno predsedstvo. Izvoljena je bila še verifikacijska in volilna komisija. Po poročilu o delu v preteklem obdobju je bil predlagan program dela za bodoče delo mladine podjetja. Osnovni poudarek velja izpolnjevanju delovnih nalog, vso skrb pa bodo posvetili kadrovanju in informiranju. Zavzemali se bodo, da čim več mladine vključijo v samoupravne organe, določili bodo odgovornost posameznika pri njegovem delu. Zavzemali se bodo tudi za pravično nagrajevanje in za to, da se odpravijo razlike v osebnih dohodkih. Njihova skrb bo veljala tudi pripravam mladim za vstop v ZK in povečanju sodelovanja z občinsko in republiško konferenco ZM.

Po kratkem odmoru se je razvila živahna razprava. Posamezni govorniki so razpravljali o nerealnih razlikah osebnih dohodkov, zapuščenju podjetja, o odnosu med sodelavci in vodilnim kadrom, nepravilnem usposabljanju mladim, nepravilnem napredovanju delavcev glede na kvalifikacijo in delovni staž, uvajanju mladim v delo samoupravnih organov, o športu in kulturi.

Konferenca je bila dobro pripravljena in je pokazala vrsto problemov tako v podjetju kot med mladimi. Mladina železarne Zenice je pokazala zanimanje za razvoj podjetja, za njegovo bodoče delo in izrazila pripravljenost, da pomaga po svojih močeh in sposobnostih sodelovati pri gradnji in izpopolnjevanju samoupravnega sistema.

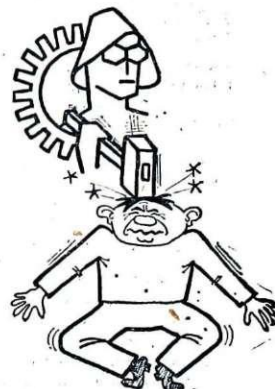
L. P.

Mladi na Plavžu za poživitev organizacije

Ker je z odhodom predsednika mladinskega aktiva obrata plavž zamrla njihova aktivnost v lanskem letu, je na pobudo obratovodja ZK obrata plavž sklical v ponedeljek, 9. t. m. mladinski sestanek. Nanj je povabil tudi predsednika TK ZMS.

Žal se je temu sestanku odzvalo le malo mladincev, kljub velikemu številu zaposlenih v obratu plavž. Razveseljivo je, kar so izjavili vsi prisotni, da hočejo imeti svoj aktiv in v njem delati. Pomoč pri izvajanju nalog in reševanju težav in nerešenih vprašanj jim je obljubil tudi obratovodja. Izrazili so željo, da bi čimprej sklicali ponovni sestanek, kjer bi izvolili novega predsednika ter pripravili delovni program za tekoče leto.

H. B.

Sestanki delovnih skupin

PLAVZ — PEČI — Sestanek delovne skupine Koželj je bil 26. 1. Glede proizvodnje v decembru in uspeha v letu 1969 niso imeli pripomb, prav tako tudi ne zaradi problematike varnega dela. Člani delovne skupine menijo, da je treba pogostejše kontrolirati zaščitna sredstva, neustrezna pa vratači nazaj proizvajalcem. Več pripomb so imeli tudi glede vzdrževanja strojnih naprav, saj se kljub večkratnim opozorilom stanje ni izboljšalo, tako npr. pri vsipnem vozu, tračnih zavorah, rezervnih kosaerah itd.

PLAVZ — PEČI — Delovna skupina Žust je imela sestanek 13. 1. Vodja je novim delavcem razložil opis dela in sicer za vse pečarje in posamezna delovna mesta pri pečeh. Opozoril jih je tudi na večjo osebno odgovornost. Predlagano je bilo, da bi čistilci plina spuščali prah vedno pred ali po prebodu. Prisotni so bili opozorjeni, da naj uporabljajo zaščitna sredstva in gamaše ob prebodu. Delavci tudi pričakujejo letos večje osebne dohodke.

VALJARNA BELA — POVRŠINSKA OBDELAVA — Sestanek vseh delovnih skupin je bil 7. 1. Poleg nekaterih vodilnih delavcev se je sestanka udeležilo tudi 18 zastopnikov iz posameznih delovnih skupin. Razpravljali so o portalnem žerjavu in ostalih napravah. Stanje naprav je tako, da imajo precej težav in problemov. Na sestanku je bilo sprejetih osem sklepov. Med drugim je bilo rečeno, naj vzdrževalci upoštevajo, da je od dobrega dela žerjava odvisen osebni dohodek zaposlenih v valjarni Bela. Zahtevajo čimprejšnjo izpolnitvev in predelavo 16-tonskega montažnega žerjava v delovni žerjav. Čimprej je treba izdelati klimatsko napravo in novo elektro napeljavno na 16-tonskem žerjavu zaradi izredno težkih delovnih pogojev. Ostali zaključki se nanašajo na druge žerjave v obratu valjarne Bela.

SAMOTARNA — PEČI — Na sestanku delovne skupine so obravnavali reklamacijo za pozicije A in D. Strinjali so se s tem, da bodo morali biti v prihodnje bolj pazljivi, prav tako tudi zidari plošč, da ne bo krivih ali ovaljastih izdelkov. Govorili so še o delovni disciplini in ugotavljajo, da je zaradi prehitrega izkladanja opeke iz peči delo površno opravljeno.

VALJARNA 1300 — PROGA — Na sestanku delovne skupine Malej 30. 1. so govorili o planu za leto 1970 in o vzdrževanju. Plan je dosegljiv, če bodo imeli na razpolago ustrezen žerjav. Zaželeno je, da bi plan dosegli tudi po asortimentu, kar jim do sedaj ni uspelo zaradi pomanjkanja vložka, ki je po programu predviden.

Vprašujejo, zakaj nimajo dežurnega ključavničarja. Ob vsaki najmanjši okvari ga morajo iskati v delavnici. Tako nastajajo zastoji in izguba proizvodnje. Opozorili so tudi na škodo, ki nastaja ob takih zastojih, saj je v pečeh po 30 paketov pločevine, ki je zato zlepljena. Vprašanje je, kaj je ceneje: 240 do 300 kosov fine pločevine ali pa osebni dohodek ključavničarja.

HVZ — ODPRAVA — Sestanek so imeli 3. 2.. Na sestanku delovne skupine Bem so obširneje govorili o izpolnitvi obveznosti v letu 1970. Govorili so o tem, kako naj bi organizirali delo zaradi povečanja proizvodnje v žičarni za 5.000 ton. Predlagajo, naj bi izdelke iz žičarne in hladne valjarne dobivali bolj enakomerno v skladišče. Zaradi pogostnih poškodb predlagajo ponovno poučevanje zaposlenih o varnosti pri delu. Obratovodstvo naj uredi naslednje: ogrevanje skladišča in garderob, mehaniziranje premika praznih vagonov na razkladalni rampi, pobeliti je treba skladišče in urediti razsvetljavo, zamenjati vrata na rampi, ki so dotrajana in uvesti paletizacijo izdelkov.

HVZ — LUŽILNICA — Na sestanku delovne skupine Ravnik 28. 1. je bilo prisotnih 20 delavcev. Vodja delovne skupine jim je povedal, da po količini plan ni večji, pač pa so nastale bistvene spremembe pri finančni realizaciji, zato ima tudi lužilnica še bolj odgovorno nalogo, da delo kvalitetno opravi. Poudarjeno je bilo, da bo lužilnica

lahko zadovoljila potrebam žičarne in hladne valjarne le v primeru, če bodo naprave dobro vzdrževane. To še posebej velja za lužilne prečke, bobna in galičarno.

HVZ — HLADNA VALJARNA — Sestanek delovne skupine Azinovič je bil 16. 1. Največ so govorili o razporedu dela v sobotah, da bi lahko zadostili potrebam žarilnice. Dogovorjeno je bilo, da naj bi bila vsako soboto prosta le tretja izmena. Tov. Azinovič je še opozoril, kako naj bi delali in koristili stroje, da bi kljub prostim sobotam obdržali sedanjo maso osebnih dohodkov. V razpravi je bilo rečeno, da je predpogoj kvaliteten vložek, ki ga dobivajo iz valjarne Bela, ter pravočasna dostava k strojem. Prisotnih je bilo 25 delavcev.

HVZ — HLADNA VALJARNA — Sestanek delovne skupine Prevc je bil 16. 1. Govorili so o uvedbi skrajšanega delovnega časa. Že sedaj so s težavo pripravili zadostne količine vložka za žarilnico. Delati se morali tudi ob nedeljah. V prihodnje pa bo treba proste dneve nadoknaditi z bolj

šo organizacijo dela in disciplino na delovnih mestih.

HVZ — HLADNA VALJARNA — Na sestanku delovne skupine Urbanc 15. 1. je bilo prisotnih 22 delavcev. Razpravljali so o proizvodnem načrtu in uvedbi skrajšanega delovnega časa. Opozorili so na pogoje, ki so zelo važni. Na razpolago mora biti ustrezen vložek, treba je izboljšati disciplino in zastoj, ki jih je precej, zmanjšati na minimum. Tov. Urbanc želi več reda in discipline v obratu, zmanjšati pa naj bi tudi število poškodb na delovnih mestih.

STROJNO VZDRŽEVANJE — MONTAŽA JAVORNIK — Sestanek delovne skupine je bil 3. 2. Govorili so o prostih dnevih v februarju in o nagrajevanju. Ker imajo ob sobotah največ dela, predlagajo, da bi proste dni imeli med tednom. Nagrajevanje naj bi uskladili tako, da bo osebni dohodek približno enak v vsem obratu in da ne bo izkoriščanja človeka po človeku. Vodstvo obrata je vse premalo zainteresirano za njihovo delo in se počutijo kot razpuščena četa. Vodstvo vse premalo skrbi za vzdrževalce in zato opažajo razdvojenost delavcev, tako da se večina delavcev bori samo zase. Pet prvih ključavničarjev namerava zapustiti kolektiv, v drugih oddelkih pa je položaj podoben ali še težji. Predlagajo, da bi za razna pogodbeni dela izdelali cenike in se šele nato odločili, ali pogodbo sklenemo ali ne. Tu so mišljene dela, ki naj bi jih opravili v prostem času.

Uspešna mesečna bilanca

Pred leti se je domače društvo iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav skupaj s posameznimi avtorji izboljševalnih predlogov in pristojno in odgovorno službo v Železarni zamažali trudilo, da bi v vrste iznajditeljev, novatorjev in racionalizatorjev vključili čim več sodelavcev.

Šele vztrajno in vedno bolj načrtno večletno delo ter prepricavanje in vedno večje potrebe so končno obrodile nujno potrebne in zaželjene uspehe. Led je prebit in ino-

vatorji naglo hite od uspeha do uspeha.

V letošnje leto so naši novatorji in racionalizatorji startali zelo uspešno. Že v januarju je bilo izvedenih v Železarni in predloženih v oceno mnogo več izboljševalnih predlogov kot v dosedanjih mesecih. Lani, ko so novatorji v Železarni dosegli nadpovprečne uspehe in rekorde, je bilo izvedenih povprečno mesečno 6 tehničnih izboljšav, letos januarja pa je bilo prijavljenih na referat za

novatorstvo 10 tehničnih izboljšav, ki po vsebini, vrednosti in kakovosti v vsakem pogledu presegajo vse dosedanje. To je razveseljiv in spodbuden razmah, ki obeta, da bodo novatorji v Železarni koncem leta presegli tudi lanskeoletno število izboljšav.

Komisije pri svetih DE in pristojni odbor pri DSZ, ki so zadolženi za pospešeno objektivno ocenjevanje izboljševalnih predlogov in spodbudno nagrajevanje uspešnih avtorjev, so v januarju avtorjem priznali 46.495,00 N din odškodnin, nagrad in akontacij, lani v vsem letu pa komaj 55.819,00 N din. Iz tega se vidi, da posveča uprava podjetja skupaj z organi samoupravljanja vso pozornost inovacijski dejavnosti in daje avtorjem najvišja spodbudna priznanja.

Poškodbe v januarju

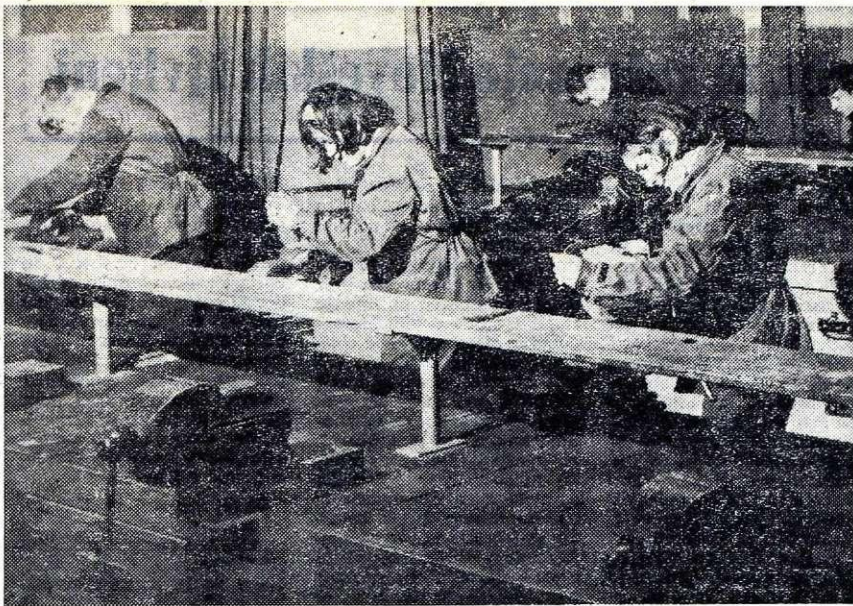
V prvem mesecu letošnjega leta je služba za varstvo pri delu zabeležila 53 poškodb na delovnih mestih, 3 poškodbe pa so bile na poti v službo. Največ poškodb na delovnih mestih je bilo v talilnicah in sicer 11 in 232 izgubljenih delovnih dni, v valjarni Bela 8 in 92 dni, v valjarnah na Javorniku 6 in 217 dni, v predelovalnih obratih 9 in 128 dni, v energetskih obratih 2 in 32 dni, v vzdrževalnih obratih 10 in 248 dni, na transportu 6 in 52 dni ter v upravnih službah ena poškodba in 32 dni. Zaradi poškodb na delovnih mestih smo v prejšnjem mesecu izgubili 1.033 dni. Dve poškodbi na poti so imeli v valjarnah na Javorniku in zato izgubili 38 dni, eno poškodbo v upravnih službah s petimi izgubljenimi dnevi, 26 delovnih dni pa so v vzdrževalnih obratih izgubili zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev.

V januarju hujših poškodb na delovnih mestih in na poti ni bilo.

-or

Novi tehnološki postopek za izdelavo jekla

V četrtek, 12. febr. je bila podpisana pogodba med železarno Jesenice, ki jo je zastopal direktor mag. inž. Peter Kunc in med dipl. inž. Antonom Razingerjem, dipl. inž. Jožetom Arhom in dr. inž. Marinom Gabrovškom iz TKR. Pogodba se nanaša na odkup predloga št. 1838 Know-How v zvezi z novim tehnološkim postopkom za izdelavo jekla. Pred tem je omenjeni predlog ocenila posebna komisija pri sektorju za ekonomiko podjetja. Predlog so obravnavali tudi na 7. seji odbora za izume in racionalizacijo.

Ponovno prvi

Tekmovanje je bilo že sedmo po vrsti. Največ uspehov so do sedaj dosegli učenci naše šole, saj so že šestkrat osvojili prvo mesto. To dokazuje, da je strokovno in pedagoško delo učiteljev ter vodstva šole pravilno. Seveda imajo pri tem zaslugeti učenci, ki s svojim pridnim uženjem in delom dvigajo ugled naše šole.

Tekmovanje, ki postaja že tradicionalno, prireja Zavod za šolstvo SRS, izvedba tekmovanja pa je bila letos zaupana šoli za avtomehansko in kovinarsko stroko v Škof

di učenci, ki s svojim pridnim učenjem in delom dvigajo ugled naše šole.

Tekmovanje, ki postaja že tradicionalno, prireja Zavod za šolstvo SRS, izvedba tekmovanja pa je bila letos zapuana šoli za avtomehansko in kovinarsko stroko v Škof-

ji Loki. Namen tekmovanja je spodbuditi učence poklicnih šol k boljšemu učenju in kakovostnejšemu delu. Tekmovanje je doseglo svoj namen, saj je zahtevnost pri praktičnem delu in teoretičnem znanju vse večja, prav tako je kakovost izdelkov vedno boljša. Tudi število učencev, ki se udeležujejo tekmovanja, iz leta v leto narašča. Učencem, ki se udeležijo tekmovanja, ostane to v lepem spominu ne glede na dosežen uspeh.

Na letošnjem tekmovanju je med posamezniki osvojil prvo mesto učenec Rado HRAST, ekipno zmago pa so dosegli učenci Rado HRAST, Dušan GREGORIČ in Janez BRANC. Za dosežen uspeh učencem iskreno čestitamo, prav tako učiteljem, ki so pripeljali učence v tako kratkem času do takšnega uspeha.

Pri praktičnem delu so učenci izdelovali stojalo za merilno uro. Posamezni deli so bili že izdelani, določene faze dela pa so opravili učenci. Razstavljeni izdelki po končanem tekmovanju so vzbujali pozornost in občudovanje prisotnih, zaradi kakovostne izdelave. To zagotavlja, da bo Zelenzarna dobila v bodoče dober strokovni kader.

Drugo mesto so osvojili učenci poklicne šole ISKRA iz Kranja. Med periodičnimi poklicnimi šolami so prvo mesto osvojili učenci poklicne šole iz Radovljice, ki so s tem dosegli lep uspeh. Prvo mesto med celoletnimi in periodičnimi poklicnimi šolami so prav tako osvojili učenci jeseniške poklicne šole.

Tako je večina lepih pokalov odšla na Jesenice, ki bodo krasili vitrino šole leto dni, ostalim učencem pa bodo spodbuda za še boljše delo.

Matjaž Stare
učence 6. r. osn. šola

Jeseniški železar

To je človek, ki se bori za svoj vsakdanji kruh.

Kje je njegov kruh?

Njegov krun so plavži, Siemens-Martinove in električne peči ter valjarne. Težek je njegov krun. Iz dneva v dan se srečuje z novimi neveščnostmi. Srečuje se z nezgodami, vsak njegov nepremišljen korak lahko pomeni smrt. Na vseh delovnih mestih morajo biti delavci pri delu pozorni in paziti na svoj korak.

Ko prederejo plavž, njihovi klici bučijo kot da se usipa plaz z gora v dolino. Iskre se vzdigujejo visoko v nebo, v katerem ugasnejo. Obraz železarja je tedaj ožarjen in na njem se poznajo poteze njegovega trpljenja. Plavž je osnovni vir nadaljnje proizvodnje, ki daje delavcem vsakdanji kruh. Če plavža ugasneta, tedaj bo šest tisoč delavcev in njihovih družin ostalo brez kruha.

Stroji bodo utihnili in dim, ki se je visoko vil v nebo, se bo porazgubil v zraku. In tedaj bodo postale Jesenice miren in tih kraj.

Nič več ne bo tistega bučanja, ki smo ga slišali iz jeseniške železarne.

Slavko Tarman:

4

Škoda in izgube, ki jih je v Hirošimi povzročila ena sama atomska bomba, so bile enake škodi in izgubam, ki bi jih povzročilo 220 bombnikov tipa B-29, če bi odvrtili 1200 ton zažigalnih, 400 ton eksplozivnih in 500 ton rušilnih bomb. Če bi hoteli povzročiti enake izgube in škodo v Nagasakiju, bi potrebovali 125 bombnikov B-29 s 1200 tonami bomb.

Atomska napada na Japonsko sta jasno pokazala, da zdaj ni več govora o bombardiranju povsem obrambnih naprav in o izogibanju napada na stanovanske četrti in bolnišnična področja. Precizno niso bombardirali med drugo svetovno vojno niti takrat, ko je bilo to mogoče. Zavezniška bombniška poveljstva so se čedalje pogosteje odločala za tako imenovane površinske napade.

Mnogi so skušali opravičiti bombardiranje Hirošime in Nagasaki s tem, češ da je bila to pot k skrajšanju vojne. Ta razlog navaja tudi Truman v svojih spominih. Nedvomno so s tem ohranili življenja tisočev ameriških vojakov, ki naj bi se v boju izkrcali na japonski obali. Odkrito pa je povedano, da atomsko bombardiranje ni bilo odločilnega pomena za izid vojne in da bi letalska premoč tudi brez atomskih bomb lahko dovolj pritisnila na Japonce, da bi se brezopojno predali, potem pa invazija ne bi bila potrebna. To mnenje je dobesedno povedano v naslednjih besedah: »Potem, ko smo natančno proučili vsa dejstva in izjave preživelih japonskih voditeljev, smo prišli do prepričanja, da bi Japonska zanesljivo kapitulirala najkasneje 31. decembra 1945, verjetno pa že pred 1. novembrom in sicer brez uporabe atomskih bomb, brez vstopa Rusije v vojno ter brez načrtov za invazijo na japonske otoke in njihove izvedbe. Na vse kritike se bomo vedno opravičevali z vojno potrebo, toda to ne bo nikoli izbralo iz naše zavesti preproste resnice, da smo omahnili, ali naj uporabimo vojne strupe ali ne, prav nič pa se ne mislo pomisliti uporabiti najstrašnejše orodje vseh časov, in to brezobzirno proti moškim, ženam in otrokom. Kaj smo dali s tem v roke bodočim rodovom drugih narodov?«

Maskiranje in zatemnitev v industriji

Človek, bitje, ki se zaveda svojih dejanj, nima lastnosti mimikrije, zato uporablja naravne pojave v borbi za svoj obstoj. Nevidnost in prevrata sta bili že od davnih časov nujno potrebni človeku za lov na živali, pozneje pa v borbi proti sovražniku. Tako se je ta človekova zvijačnost stopnjevala do sposobnosti maskiranja.

Pod besedo maskiranje mislimo na vrsto naravnih in umetnih ukrepov, ki se izvajajo in izkoriščajo z namenom, da se sovražniku prikrijejo ljudje, borbena in ostala vojna ter civilna sredstva, naprave — pomembne za gospodarstvo, prometna križišča in končno vse tisto, kar daje državi potencialno moč ter osnovo za nadaljnje vodenje in uspešen konec vojnih operacij.

Spomini iz NOB Težka borba za reševanje človeških življenj

Srečko Šorli

»Jaz sem sam pobil okoli 4000 ljudi«, je pripovedoval na zaslišanju ob koncu vojne, komandant koncentracijskega taborišča Mauthausen »hauptsturmführer« Franz Ziereis, ki je prišel v to taborišče za komandanta 17. februarja 1939. Ranjenega so ujeli zavezniki in kljub temu, da je storil v teh letih toliko zločinov nad zaporniki vseh narodnosti je izjavil, da se ga ne more klicati na odgovornost, ker je delal po ukazu Berlina.

Koncentracijsko taborišče Mauthausen je bilo eno od 16 matičnih koncentracijskih taborišč v nacistični Nemčiji in okupiranih državah, med drugo svetovno vojno. Ta matična taborišča pa so imela skoraj 1000 podružnic in med temi jih je okoli 70 spadalo pod Mauthausen. Najbolj znane podružnice tega taborišča pa so bila: Gusen I in II, Melk, Kalk, Zement in še nekatere, kjer se je načrtno mučilo in ubijalo ljudi. Mauthausen, kjer je pustilo svoja življenja okoli 70.000 zapornikov, kjer ni imelo človeško življenje nobene vrednosti in je bil človek le še številka, katera je tu kaj malo pomenila. Dovolj je bilo možnosti, da so se te številke brisale ne da bi se pri tolikšnem številu zapornikov kaj poznalo. Vedno je bilo dovolj novincev, ki so našle vrzeli dopolnili, da se število ni nikdar znižalo, pač pa

je, posebno v zadnjih mesecih vojne močno naraslo. Žrtv pa bi bilo še dosti več, če ne bi bilo močne medsebojne povezanosti nekaterih tovarišev, ki so se trudili, da bi bilo teh žrtv manj. Taki tovariši, ki so bili po navadi že več časa v taborišču in so dobro poznali vse razmere taborišča, so se posluževali vseh sredstev, da bi dosegli svoj namen in nemalokrat jim je to tudi uspelo.

Bernard Niko, ki je prišel v Mauthausen v jeseni leta 1943 po sedmih mesecih mučenja v begunjskih zaporih in ki je bil eden najbolj aktivnih naših rojakov v Mauthausenu, ne more pozabiti kako mu je uspelo sicer rešiti smrti dva naša rojaka, ni mu pa uspelo, da bi rešil še ostalih sedem, čeprav je imel vse pripravljeno za njihovo rešitev.

V začetku leta 1945, torej v zadnjih mesecih vojne so nacisti gradili v Mauthausenu posebno, tako imenovano tretje taborišče, katerega so še posebej ogradili z bodečo žico, napojeno z električnim tokom, ter z enim vhomom. Tu so bile barake za oslabele zapornike, obsojene na počasno umiranje in že določene za plinsko celico. Ob vходу v ta del taborišča je bila posebna straža esesovcev, ki je strogo pazila, da se kdo od drugih ni približal, ali pa da bi kdo ne šel iz tega taborišča.

Tovariš Niko, ki je bil za poslen pri tesarjih, je tudi v tem taborišču pomagal graditi barake, z njim pa je bil tudi Franc Gregori in še nekaj drugih internirancev raznih narodnosti. Tu je videl marsikaj, kar ni mogel pozabiti, videl je do skrajnosti obnemogle ljudi, popolnoma gole ali pa le za silo oblečene in ugotovil je tudi, da je med temi na smrt obsojenimi zaporniki tudi nekaj naših rojakov in odločil se je, da jim bo skušal pomagati.

V začetku, ko so prihajali na delo in odhajali iz tega dela taborišča, je esesovec vedno zapisal številke tesarjev in jih nadzoroval. Čez nekaj dni pa je opazil, da si straža ne zapisuje več števil in, da tudi ne polaga prevelike pozornosti, koliko jih prihaja na delo in koliko jih gre od tod. Prav to dejstvo pa je skušal Niko izkoristiti. Opazil je namreč, da so odpeljali vsak dan trikrat v plinsko celico okoli 120 ljudi in bal se je, da bi ne prišli na vrsto tudi naši rojaki. V tem času je namreč spoznal tu Rudolfa Čemažarja, ujetega in ranjenega partizana, ter 18 letnega mladeniča Franca Martinčiča in sklenil je, da ju mora rešiti, predno ju od tam odpeljejo v smrt. Zvedel je, tudi, da esesovci zbirajo svoje žrtve najprej v prvih barakah in zato se je pogovoril s starešino tega dela taborišča,

da je dal omenjena dva tovariša v zadnjo barako Starešina je bil sicer nemški kriminallec, a ker mu je obljubil protiuslugo, je to storil. Tovariša pa sta bila brez obleke in obutve in zato je stopil v stik z nekim Matom doma iz Maribora, ki je obleke »organiziral«. Seveda obleke ni mogel prenesti mimo stražarja, pač pa je Mato te vrgele čez zid, ko so se stražarji menjali in niso bili tako pozorni. Oba sta se oblekla in opremljena s številko na trikotniku odkorakala iz tega nesrečnega kraja. Čemažar se je držal za voz z orodjem in materialom, da ne bi opazili, da zaradi bolne noge šepa, Martinčič pa je nesel na rami veliko žago. Tako so se srečno prebili mimo esesovca. Seveda je bilo treba potem urediti še z glavno pisarno, v kateri pa so bili v glavnem Čehi. Ti so kartotek zamenjali in sicer tako, da je njihova šla v taboriščno bolnico, dve kartoteki umirlih pa so dali v ta del zloglasnega taborišča in tako sta bila rešena smrti dva naša rojaka.

Bilo pa je tam še sedem naših rojakov in tudi te bi rad Niko in ostali tovariši spravili na varno. Obvestil jih je že, da jih bo nekaj odpeljal od tam dopoldne, ostale pa popoldne. Ker so bili prav tako brez obleke se je domislil z Matom, da tudi za te preskrbi obleko in jo ob-

ločehem času vrže čez zid. Tovariš Niko pa je zaman čakal, ker se je Mato časovno zamudil. Medtem pa je prišla skupina esesovcev in odšla v zadnjo barako od koder je poleg drugih odpeljala tudi vso skupino Slovencev v plinsko celico. Kasneje je Niko ugotovil, da Mato ni mogel pravočasno preskrbeti obleke. Moral je sleči neke novince in to ga je zamudilo, da je vrgele obleko čez zid šele potem, ko so esesovci že odpeljali vse naše rojake.

Po tehi neuspeli akciji je Niko iskal po taborišču, če ni morda še kdo naše narodnosti, katerega bi skušal rešiti. Našel pa je tu ruskega majorja Mihajla Dolženka iz Kavkaza, ki je bil ujet na Primorskem, kot član ruske vojne misije. Opremil je z obleko njega in 14-letnega poljaka Janeka in ju srečno pripeljal mimo stražarja. Mihajlo Dolženko je bil ob osvoboditvi komandant ruskega bataljona in je vodil borbe z zadnjimi ostanki esesovcev okoli Mauthausena, organiziral pa je tudi pobeg večjega števila zapornikov čez žično ograjo. Tako je Niko Bernard s pomočjo Franca Gregorija, Matota iz Maribora in ostalih rešil štiri človeška življenja, vedno pa mu je žal, da tudi za ostalih sedem naših rojakov ni pravočasno dobil obleke in jih zato ni mogel rešiti.

Marko Butinar

Hvali morje, a drži se kopnega

(Nadaljevanje)
21. X.

Po mirnem morju smo se v zgodnjih jutranjih urah blizali luki Las Palmas na največjem otoku Kanarskega arhipelaga Gran Canaria. Številne ladje, ki režejo v morje brazdo v istih smeri kot naša »Jugoslavija« in mnoge, katerih silhete se črtajo na obzorju so znaniške obale in pomembnega pristanišča.

Vreme se nam obeta lepo, v jutranjem soncu se modrina neba preliva z modrino mirnega morja, le okrog Pica de Teido na Tenerifi se kopičijo oblaki, katerega smo prejšnji dan spoznali v preplepenem vremenu.

V luko, ki je pravi labirint, usmerja ladjo ladijski pilot, ki se je malo prej iz motornega čolna povzpela na ladjo. Svoj bok ladja prisloni k pomolu Generala Franca. Sila neznanega in majhna izgleda ob pravi velikanki na kateri plapolata kubanska zastava.

Avtobusi nas odpeljejo v vrvež pristaniškega mesta z 200.000 prebivalci. Mesto je razpotojeno ob obali v dolžini devetih kilometrov in kot Rim je tudi Las Palmas de Gran Canaria zgrajeno na sedmih gričih.

Pred mestno hišo v mestu je spomenik štirim psom. Se le sedaj nas večina izve, da se Kanarski otoki imenujejo po psih, v latinščini pomeni namreč »canis« — pes. Zato smo se doslej zaman ozirali za jata pisanih kanarčkov. Prav blizu je mestna četrt Vegueto, kjer prevladujejo zgradbe v kanarskem in kolonialnem slogu in kjer si je najbolj vredno ogledati muzej, Kolumbovo hišo in stolletja staro katedralo. Kakšen kilometer ceste je speljan tik obale, ki je urejena v prijetno pešeno plažo. Mnogiča polžejo v razgretem pesku ali v ležalnikih pod slamanimi senčniki. Sonce še ved-

no krepko greje, da vročina puhti iz tal. Poslovne stavbe in trgovine so tu zamenjali hoteli. Ob cesti po kateri zapuščamo mesto je vse več domaćih, katere obdajajo nasadi sladkornega trsa, banan, paradižnika in številni vinogradi. V pustih in od sonca ožganih pobočjih pa zelenijo košate palme in kaktusi. Presenečeni smo, ko sredi takšnega okolja zagledamo moderne tovarniške dvorane, vrh strehe kljubuje soncu in vremenu živo rdeč obarvan Renaultov avtomobil. Tu je montažna dvorana in servisna delavnica za te znane francoske vozove, ki prevladujejo poleg fiatovih vozil na cestah Kanarskih otokov.

Cesta je izvijugana po močnem razgibani pokrajini vulkanskega izvora. Obdelane in rodovitne zemlje je vse manj, čedalje pogostejše jo zamenjajo pusta, le s skupim zelenjem poraščena črnika

pobočja, kjer tropi ovac mulijo skopo zelenje.

V prijetni vasi, kjer grmičevje z rdečimi cvetovi krasijo ograje hiš, se ustavimo. Večino pritegne lepo obdelan vrt na katerem je prava zbirka kaktusov vseh vrst, oblik in velikosti. Izvijugana asfaltna cesta nas privede na vrh Pico des Bandama, le prodajalna spominkov je na njegovem vrhu. A razgled je enkraten pa naj si bo proti morju in Las Palmasu, odkoder potem pogled roma ob gosto naseljeni obali, kjer se kraj brez izrazitega prehoda preliva drug v drugega. Na nasprotni strani se pobočje spušča strmo navzdol, kjer 200 m nižje v dnu kraterja Caldera de Bandama sameva domaćija. Dno kraterja je ravno tako obdelano in to je menda edini naseljeni in vrhu tega še rodovitni krater na svetu. Razglediše kmalu zapuščamo in spet se peljemo mimo pobočij napolnjenih z agavami in kaktusi. Obdelane zemlje je mnogo manj kot na Tenerifi, tudi vasi so posejane bolj na redko.

V teh strmih pobočjih so ostanki davnih prebivalcev Guančov, ki so prebivali v

vtolinah v katerih sedaj arheologi in arheologi snemajo tančice iz skrivnosti teh davnih in zagonetnih prvih naseljencev otočja.

Vse manj je ob izvijugani cesti eukaliptusov in vse več zoreh maronov. Listje kostanjev se že barva zlato, rdečkasto barvo pa dobiva tudi bujna podrast gozda. Hladneje postaja in, ko se cesta položi in se ustavimo na sedlu Cruz de Tejada je prijetno hladno. Med zorečimi kostanji in pinijami je tipičen španski hotel, ki ga je zgradil njihov komite za turizem.

Skozi arkade, ki obrobijo lepo urejen park se pogled izgublja v daljavi, kjer iz dolin kipijo v nebo kopasti, a drugje spet priostreni vrhovi. Pokrajina je močno razgibana, prava geološka zmešnjava se nudi pogledu.

Po izvijugani cesti se vračamo navzdol proti romarski vasi Teror. Skromne vasi, na pogled kot izumrle se stiskajo v strminah. Perice se gnatejo ob kamnitih koritih, nad njimi se sklanjajo mesnati, zelenkasti, z rumenimi programi obarvani listi močnih agav. Ustavimo se šele

Ljudmile ni več

Številni borci Kokrškega dređa in borci drugih partizanskih enot so se v edeljo, 1. februarja zadnjič poslovili od borke ljudmile. Na Javorniku in oroški Beli so pokojno ranciško Kozelj poznali od imenom Medvedova mama. Kmalu po prihodu kupatorjev v naše kraje je začela podpirati narodnoosvobodilno gibanje, da 1. maja 1943 sta molili s hčerko Tončko oditi partizane. Tončka je bila v glavnem pri partizanih pod Stolom, mama, ki je nadela partizansko me Ljudmila, pa je odšla Kokrškemu odredu.

Tam so ji zaupali važno alogo, saj je v okviru da jih možnosti skrbela za prehrano borcev. Seveda je skupaj z drugimi borci odelovala v številnih akcijah Kokrškega odreda proti okupatorjem. Bila je med borci — osvobodite-

lji Begunji, ki so zapornikom v begunjski kaznilnici na široko odprli vrata na svobodo.

V Kokrškem odredu, kjer je bila borka v prvi četi III. bataljona, je imela čin starejšega vodnika, sicer pa je bila odlikovana s ordenom zasluge za narod III. stopnje, z medaljo za hrabrost in z medaljo zasluge za narod.

Po osvoboditvi je bila več let zaposlena v valjar- ni 2400.

Ob odprtem grobu se je od nje poslovil s toplimi besedami zahvale France Treven, predsednik krajevnega odbora ZZB NOV Javornik - Koroška Bela. Še dolgo jo bodo ohranili v spominu borci Kokrškega odreda, saj je skupaj z njimi bila v boju v gozdovih pod Stolom, na Jelovici, Pokljuki. Kravcu in drugod.

Do Las Palmasa ni več daleč in pred nami se razgrne v vsej svoji veličini, ko se cesta prične spuščati proti njegovim predmestjem.

Domačini trde, da je to njihovo pristanišče najbolj prometno na svetu. Morda je res, saj je na morju zasidranih na desetine ladij, ki na sidriščih čakajo na prostor v luki. Zapeljemo se v luko do naše »Jugoslavije«, da tam pustimo odvečne stvari. Prav vroče je in mnogi se odpeljejo nazaj v mesto z namenom, da se ohladi v valovih Atlantika. Ostali pa se odpravimo v mesto z namenom, da si ogledamo mesto, ki smo ga dopoldan spoznali le bežno.

Trgovine so bogato založene z vse mogočim blagom. Zelo veliko je prodajalen obdelanega in neobdelanega dragega kamenja, ki ga prodajajo po nizkih cenah. Značilne korale ž otoka, katere imenujejo »kanarski paradižniki« velike kot jagoda in vdelane v zlato stanejo dolar. Za mnoge so vabeče zlate zapestnice in sponke obložene z dragulji čudovitih barv.

Tudi Tine je o tem prepričan. »Le kaj bo rekla, ko ji bom povedal, da me kličejo v tovarno,« razmišlja Tine, ko odhaja proti inženirjevi vili. Ne ve, da gospa to novico že ve in da se ima pravzaprav samo njej zahvaliti, da se je inženir Wassermann omehtal in pozabil na svoj strah pred novimi delničarji, ki ob sleherni priložnosti polagajo svojim vodilnim uradnikom na srce, naj bodo pri zaposlovanju novih delavcev previdni in vnestransko pazljivi, da bi ne zaposlili kakega komuniste.

Za odpustitev naj bi zadoščal že sum. In tak sum se je inženirja Wassermanna lotil, čim je zvedel, da je Tine sin rdečega Kosirnika. Tine ne ve, da ga je inženir Wassermann že opisal in da je popustil šele na ženinovo pregovarjanje in očitke, da bi mogel v očeh mlade gospe Waldnerjeve veljati za neznačajnega človeka.

»Ja, le kaj bo rekla?« se vprašuje Tine tudi v trenutku ko pozvoni in čaka, da mu bo gospa prišla odpret. »Zdaj prihaja,« sliši njene korake. »Vi, Vali?« se mu gospa nasmehne v pozdrav. Ko ji Tine pove, zakaj je prišel, mu z obema rokama stisne roko: »Čestitam! Iz srca čestitam! In srečna sem. Vali, zares srečna, da ste našli zaposlitev. Najraje bi vas poljubila od sreče... poljubila kot najboljša prijateljica ali sestra... No, no, nikar ne povešajte oči... Toda srečna sem, ker ste vi srečni...«

»Srečen, pa še kako srečen,« zardeva Tine, obenem pa mu je lepo in prijetno, ker gospa sprejema njegovo srečo kot svojo srečo. »Mislim, da bi se moral za to srečo v prvi vrsti zahvaliti vam in gospe Wassermannovi,« jo spomni na dan, ko je de-

lal pri Wassermannu in na pogovor, ko sta gospe govorili z inženirjem o njem. Kaj, nisem razumel, a po glasu sem čutil, da me priporočate gospodu inženirju.

»To je res,« se nasmehne gospa »Najbrž bi se sleherni zavzel, da bi pomagal takemu pridnemu fantu... O, vašo zaposlitev bova morala praznovati, skupaj praznovati...«

Tine se nasmehne gospejinim besedam kakor prijazni nežaljivi šali, saj v gospejinem glasu ni nobene posmehljivega prizvoka, njene lepe oči pa ga gledajo, kakor da bi mu odpirala svojo dobro in prav nič gosposko domišljavo dušo. S to gospo se res da govoriti kakor enak z enakim.

»Pravo praznovanje vam bom pripravila. Mislim, da to zaslužite, saj mi boste opešali bivanje v tem žalostno sivem kraju z vrtom, ki mi ga boste uredili,« pravi, ker se boji, da bi šla predaleč, čeprav bi v resnici že ta hip šla najraje še dalj. »Vidite, tudi to vam dolgujem.«

»O, nič, prav nič mi ne dolgujete.«

»Pač, pač! V duhu že gledam lepi vrt!«

»Bojim se, da vam ga zdaj ne bom mogel urediti tako naglo, kakor sem predvideval.«

»Nič zato! Prav nič se ne mudi!«

»Lahko bi vam poskrbel za drugega delavca.«

»Ne, ne! Zamisel je vaša. Vi jo boste uresničili.«

»Prav rad, gospa, če želite.«

»Zelim, seveda, želim.«

»Potem bom prihajal v prostem času.«

»Ja, Vali.«

Še bi govorila, da ju ni zmotil Aleš Lagojnik, ki je pripeljal pesek za vrtno stezo.

»Kar tja ga stresite, Aleš,« mu pokaže Tine prostor, kjer se mu zdi, da bo pesek potem najbolj pri roki.

»Ja, ja! Dopoldan ga bom še trikrat pripeljal.«

»Gospe bom povedal,« pravi Tine.

»Mar tebe ne bo?« ga pogleda Aleš in šele sedaj opazi, da je Tine praznično oblečen.

»Ne, dopoldan ne. V tovarno grem. Zaposlili me bodo.«

»Zaposlili?« ga motri Aleš, kakor da mu ne verjame.

»Ob devetih moram biti na sprejemnem uradu.«

»Se dobro uro imaš časa! Nisem še slišal biti osme. Videti je, da si zadovoljen in vesel?«

»Kako bi ne bil?«

»No, ja, saj razumem! Toda takega veselja tisto garanje in zaslužek v fabriki nista vredna... Tam ni nikomur z rožicami poslano. Jaz vem,« seda Lagojnik na rob truge za pesek in požene mršavega konja.

»Le zakaj se ni razveselil kakor gospa,« gleda Tine za Lagojnikom. »Ali vsaj tako kakor moji prijatelji včeraj na igrišču,« razmišlja, obenem pa se spomni, da tudi drugi, ki jim je včeraj povedal o svoji sreči, med njimi tudi Tone in Vreg, niso delili z njim takega veselja, kakor je pričakoval. »No, ja! Toneta in Vrega sem zmotil pri delu. Od dela sem ju odtrgal. Toda drugi, drugi... Le zakaj mi niso rekli, da sem zdaj zares lahko srečen, le zakaj?« se vprašuje potem, ko odhaja proti tovarni. »Mi zavajajo? Mi ne privoščijo?« bi rad dognal, nato pa si reče: »Najbrž ne bom terjal, naj se ves svet veseli z menoj, če je vse v meni zvrhano od radosti,« Tine počasi dojema, da je sleherni človek prepuščen svoji usodi in da je zato v radosti prav tako sam, kakor je sam v trpljenju in bridkosti. »Sam nosiš svoj križ in sam svojo srečo! Ljudje te lahko razumejo ali ne, čutijo s teboj ali ne, nosili pa ne bodo zate ne tvojega križa, ne sprejemali tvoje sreče kakor svoje. Ali nisi tudi sam tak?« si govori, kakor da bi se pogovarjal z nekom, ki je v njem, pa ga šele sedaj in počasi spoznava, a nikoli prav do kraja ne spozna. »No, ja, ne bom si belil glave s tem. Glavno je, da bom imel zaposlitev, stalno zaposlitev in da ne bom več odvisen od preživljanja z negotovim priložnostnim delom. To je sreča,« je ta hip prepričan, ker ne ve, da človekova sreča ni nikoli prava dokončna in popolna sreča...

3 Na sprejemnem uradu je šlo nagleje, kakor je Tine pričakoval. Dali so mu izkaznico za vstop v tovarno in povedali, naj jutri ob šestih pride na šiht. Delal bo pri strojih v žebeljarni! To ga je sicer nekoliko zbegalo, ker je menil, da bo delal v mehanični, kakor je včasih ata.

»Sicer pa je vseeno! Glavno je, da bom delal,« si govori, ko zapušča tovarno in hiti proti domu. Odhitel bi naravnost domov, pa je onstran tovarniških železniških tirov, tam kjer zavije pot pod rake, trčil ob Adelo.

»Adela? Go... gospodična Adela?« malodane izjeclja.

»O, glej ga, glej! Tebe pa že dolgo nisem srečala,« se Adela nasmehne. »Prazničen si! Pa ne da bi bil še včerajšnji?«

»O, ne! V tovarni sem bil.«

»V tovarni?« mu ne verjame.

»Na sprejemnem! Zaposlil! so me! Jutri začnem delati,« vre iz Tineta kakor hudournik, ki ga še vedno napajajo planinske vode in ki pod rakami strmo pada v reko, v rečno strugo, položeno globoko pod južni tovarniški nasip.

»Torej so ti dali stalno delo?« Adela ga vprašujoče motri, Tinetu pa je Adelin pogled najlepše dopolnilo sreče, ki vre iz njega.

»Ja, stalno delo!«

»To ni slabo. Zdaj si pravi fant. Punc ti ne bo manjkalo,« ga Adela raziskuje kakor predmet, ki si ga je po vsem tem, kar je zvedela, vredno natančno in podrobno ogledati.

»Kaj mi bodo punce?«

»Ti si pa pravi! Kaj ti bodo? Menda nisi brez nje?«

»Sem,« odgovarja Tine, čeprav se mu zdi, da ji je to že povedal v Čupnkovem skladišču ali pa pri vagonih, ko je razkladal moko za Čupnika.

»Ne bi verjela. Prezal fant si,« ga pogleda z ognjem, ki v trenutku prešine Tineta po vsem telesu, oči pa mu sramežljivo zdrsejo navzdol, če se mu morda ne pozna telesna sprememba in če ni vidna, tako vidna, da bi jo lahko Adela, sanja njegovih sanj, opazila.

»Ni mi do tistih, ki jih ne maram,« pravi in še vedno zardeva.

»Pa sploh katero maraš?« vrta vanj Adela s svojimi očmi.

»Maram,« skoro šepetaje pržina in vnovič poveti pogled pred raziskujočim Adelinim pogledom.

Najvišja občinska priznanja

V pristojnosti najvišjih predstavnikov občinskih družbeno-političnih in kulturnih organizacij je Čufarjeve plakete in Gregorčičeve plakete za leto 1969 podelil v imenu Skupščine občine Jesenice podpredsednik skupščine Anton Arh, potem ko je z uvodnimi besedami o pomenu obeh visokih občinskih priznanj spregovoril predsednik sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo Jože Gazvoda. V imenu žirij sta obrazložitve ob podelitvi prebrala za nagrajence s Čufarjevo plaketo Bojan Čebulj, za nagrajence z Gregorčičevo plaketo pa France Božič.

Čufarjeve plakete

V minulih letih je Zveza prosvetno kulturnih organizacij občine Jesenice podeljevala kot najvišje priznanje za dosežke in uspehe na kulturnem področju vsako leto Čufarjeve nagrade. Zadnji dve leti te nagrade niso bile podeljene, ker je prevladovalo mnenje, da so namenjene preozkemu krogu le amaterskih kulturnih delavcev in ne zajemajo širših krogov vseh drugih kulturnih področij, včetrši vzgojno-prosvetno dejavnost. Osvojen je bil nov predlog o podeljevanju Čufarjevih plaket, ki zajema prav vsa področja kulturne dejavnosti in da bi bilo priznanje še vrednejše, ga podeljuje skupščina občine. Čufarjeve plakete za leto 1969 bi pravzaprav morale biti podeljene že lani, najkasneje ob dnevu republike, toda zaradi tehničnih preprek to ni bilo mogoče. Spoznamo se s športniki, ki za dosežke na športnem področju podeljujejo Gregorčičevo plaketo, je bila slovesna podelitev Čufarjevih in Gregorčičevih plaket ob slovenskem kulturnem prazniku v soboto popoldan ob 16.30 uri v hotelu Triglav v Mojstrani.

Posebna žirija je za leto 1969 izbrala naslednje nagrajence s Čufarjevo plaketo: pevovodja Cene Ambrožiča, Dolikovca in slikarja — amaterja Jožeta Čebulja, glasbenega pedagoga in dirigenta Rada Kleca, predsednika hortikulturnega društva inž. Janeza Pšenica in POSEBNO OSNOVNO SOLO NA JESENICAH.

Cene Ambrožič je prvič prijel za zborovsko dirigentsko palico leta 1916 pri jese-niškem pevskem društvu SA-VA. Od takrat je neumorno dirigiral številnim pevskim zborom na Jesenicah, Javorniku, Blejski Dobravi in Zasipu. S požrtvovalnim pevovodskim delom pa ni samo gojil in vzbujal ljubezen do zborovskega petja, temveč je tudi izpovedoval napredno idejo. Leta 1919 je s svojim zborom ob prvem maju pred železniško postajo na Jesenicah pel Marseljezo, leta 1923 pa je delovanje pevskega zbora Karl Marx, ki ga je ustanovil, takratna oblast razumljivo prepovedala. Po osvoboditvi leta 1945 je nekaj let vodil zbor javorliške Svobode, ob upokojitvi pa je ustanovil pevski zbor pri društvu upokojencev na Javorniku, ki ga po 55 letih zborovskega

dirigiranja in kljub 87 letom še zmerom uspešno vodi.

Jože Čebulj je soustanovitelj likovne sekcije DOLIK, ki nepretrgoma deluje že od leta 1946. Nekaj časa je bil njen predsednik, potem pa vse do danes tajnik in najbolj aktiven oblikovalec razvoja in delovanja sekcije, ki je poznana po vsej Sloveniji. Poleg tega je eden uspešnih jese-niških samorastniških slikarjev, ki se je udeleževal vseh kolektivnih razstav DOLIK, razstavljal pa je tudi samostojno. Jože Čebulj je duhovni vodja sekcije že vseh 24 let in vzgojitelj mnogih mlajših slikarjev amaterjev, izreden pa je tudi njegov delež pri razstavi in likovni vzgojni dejavnosti na Jesenicah.

Rado Klec, je bil eden glavnih pobudnikov za ustanovitev glasbene šole na Jesenicah takoj po vojni, njen prvi ravnatelj in vse do danes aktivni glasbeni pedagog. Po njegovi zaslugi je bil ustanovljen na Jesenicah amaterski simfonični orkester, ki je dosegel lepe uspehe na številnih koncertnih izvedbah kantat in glasbenih prireditvah gledališča. Po vojni je bil dolgoletni dirigent železarske godbe jese-niške Svobode, leta 1968 pa je prevzel dirigentsvo pihalnega orkestra Jeseniških železarjev, ki se je že uveljavil z nekaj uspešnimi koncerti. Poleg uspešnega in obsežnega dirigentskega dela pa je vzgojil številne mlade glasbenike na Jesenicah in okolici, pedagoško glasbeno delo pa nadaljuje tudi z vodstvom mladinskega pihalnega orkestra.

Inž. Janez Pšenica je bil med pobudniki in ustanovitelji hortikulturnega društva na Jesenicah pred sedmimi leti. Najprej je bil strokovni vodja društva, zdaj pa je že nekaj let njegov predsednik. Njegova zasluga je, da se je hortikulturno društvo razvilo iz ljubiteljske organizacije v dejavno silo, ki je v zadnjih letih bistveno spremenila estetsko in s tem splošno kulturno podobo Jesenic. Inž. Janez Pšenica z izredno in požrtvovalno prizadevnostjo veliko prispeva k hortikulturni vzgoji prebivalstva, k enotnemu načrtovanju hortikulturne ureditve Jesenic in občine ter k urejevanju sodelovanja vseh ustanovnih podjetij pri urejanju kulturne podobe Jesenic in občine.

POSEBNA OSNOVNA ŠOLA JESENICE je lani jeseni praznovala 10 let uspešnega dela. Odpravljanje oziroma ublaževanje motenj v razvoju prizadetih otrok ni enostaven proces. Šola, ki dela z duševno prizadetimi otroki, mora poleg specifičnega znanja posredovati tudi veliko iskrene ljubezni in globokega razumevanja. Posebna osnovna šola na Jesenicah te zahtave dokazuje z učnimi in delovnimi uspehi učencev, ki so lani že tretjič razstavljali

svoja dela, med katerimi je bilo nekaj izbranih celo za svetovno razstavo izdelkov v razvoju prizadetih otrok v Londonu. Učenci šole so dosegli tudi na drugih področjih številna priznanja, uspešno pa je bilo tudi njihovo vključevanje v družbo. Vse to potrjuje pravilnost in požrtvovalnost učnovzgojnega dela celotnega pedagoškega kadra posebne osnovne šole na Jesenicah.

-nj

Gregorčičeve plakete

Jože Gregorčič, revolucionar, zvesti sin delavskega razreda, član partije, narodni heroj, pa tudi odlični športnik, je prav gotovo zaslužil, da z njegovim imenom podeljuje-mo letos drugič plaketo kot najvišje priznanje za zasluge na področju razvoja in napredka telesne vzgoje in športa v občini.

Žirija je po skrbno zbrani obrazložitvi sklenila podeliti plakete naslednjim:

Anžka Stojan na področju telesne vzgoje sega že v čas pred drugo svetovno vojno. Leta 1923 se je vključila v telovadno organizacijo SKOL ter se aktivno ukvarjala s telovadbo vse do začetka vojne. V letu 1944 se je vključila v partizansko gibanje na Koroškem. Od leta 1946 do leta 1958 je delovala v TVD Partizan Javornik in od tedaj naprej v TVD Partizan Jesenice, kjer še vedno deluje kot vodnica splošne telesne vzgoje. Ves povojni čas je aktivno sodelovala tudi v odborih TVD Partizan ter v nekdanji okrajni zvezi v Kranju, danes pa je član konference občinske zveze za telesno kulturo Jesenice.

Vsa leta uspešno sodeluje pri množičnih nastopih, pripravih za akademije in mladinske vrste za republiške nastope. Je sodnica republiškega ranga za orodno telovadbo.

Viktor Brun se je vključil v športne vrste leta 1928 ter bil aktiven športnik v nogometu, smučanju, atletiki in telovadbi. Bil je trener nogometne metašev in tudi tajnik nogometnega kluba »Bratstvo«, opravljal je funkcijo načelnika mladinske smučarske sekcije, štiri leta je bil tajnik gorenjske smučarske podzveze.

Takoj po osvoboditvi se je ponovno vključil v športno delo. Do leta 1948 je bil član upravnega odbora športnega društva »Gregorčič« in tehnični vodja nogometne sekcije. Član športnega društva Jesenice je vse do danes, razen v letih od 1953 do 1962.

Leta 1963 je prevzel funkcijo predsednika hokejskega kluba Jesenice in tehničnega vodje hokejskega kluba. Od leta 1962 pa do leta 1968 je bil tudi podpredsednik športnega društva Jesenice. Leta 1967 je prevzel mesto predsednika atletskega kluba Jesenice,

kjer ima prav on največ zaslug, da je atletika na Jesenicah ponovno oživel.

Peter Lakota sodi med tiste tekmovalce, ki so v smučanju v povojnem času imeli največ uspehov. Od leta 1958 do 1966 je bil nepogrešljiv član državne reprezentance za alpske discipline. Na svetovnem prvenstvu v Badgasteinu in na olimpijskih igrah v Innsbrucku je dosegel v najkvalitetnejši konkurenci alpskih tekmovalcev uvrstitev okrog 30. mesta. Doma je sodeloval na 13 državnih prvenstvih in zasedel 23 prvih mest. Na štirih republiških prvenstvih je dosegel trikrat prvo mesto.

Do vključitve v državno reprezentanco v smučanju je bil tudi tekmovalec orodne telovadbe. Sodil je v republiško reprezentanco.

Zdaj je vključen v mednarodno smučarsko organizacijo FIS in deluje v njeni komisiji za homologiranje smučarskih alpskih prog. Obenem je član smučarske zveze Jugoslavije in smučarske zveze Slovenije. Pri smučarskem klubu Jesenice pa deluje kot trener in skrbi poleg ostalih za vzgojo mladega naraščaja. Inž. Peter Lakota je na tekmovalnih v alpskih disciplinah doma in v svetu uspešno nastopal in reprezentiral klub, mesto Jesenice in državo.

Vera Otrin je sodelovala na številnih pomembnih tekmovanjih in dosegla zelo dobre rezultate in uvrstitev. Leta 1964 je na malem evropskem prvenstvu dosegla peto

mesto, leta 1966 je bila na svetovnem prvenstvu deseta in leta 1968 na balkanskem prvenstvu sedma.

Sodelovala je na vseh državnih prvenstvih od leta 1963 dalje. Dvakrat je bila prva na troboju Slovenija—Koroška—Furlanija, ko so tekmovali tudi člani, štirikrat prva na dvoboju Tricesimo (Italija)—Jesenice tudi med člani, petkrat prva na dvoboju Varšava—Ljubljana in leta 1968 dosegla prvo mesto na mednarodnem tekmovanju v Avstriji ob stoletnici strelstva. Od leta 1961 dalje je neprestano republiška prvakinja.

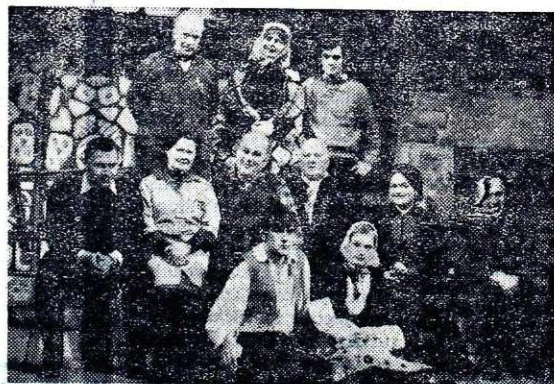
Je članica tehnične komisije pri Strelski zvezi Slovenije, sicer pa vseskozi član strelske družine Javornik—Koroška Bela.

Ciril Pracek je bil vsestranski športnik in od leta 1933 član smučarskega in atletskega kluba na Jesenicah. V smučanju je bil tudi večkrat državni prvak. Precej svojega prostega časa je prebil v naših gorah, saj se je z alpinizmom začel baviti že leta 1930. Poleg alpinizma in planinstva je pozneje nastopal še kot gorski reševalec in vodja različnih tur. Od 1936. do 1955. leta je bil tudi atletski in smučarski trener. Ponovno pa je v letu 1965 prevzel trenerske pisme v smučarskem klubu Jesenice.

Kot dober poznavalec naših smučarskih razmer in planinstva se je začel že zgodaj ukvarjati s pisanjem. Najprej je dopisoval v Planinski vestnik, pisal je strokovno propagandne članke in drugo tematiko iz planinskega področja. Napisal je dve strokovni knjigi Smučanje in Slalom, ki sta izšli v letu 1955.

Sodeluje v ekipi, ki že pet let pripravlja izgradnjo triglavskih žičnic in stalno sledi razmere v tem našem planinskem predelu.

V imenu nagrajencev sta se za visoko občinsko priznanje prisotnim in skupščini občine Jesenice zahvalila Jože Čebulj in Viktor Brun. Po slovesnosti podelitve so se nagrajenci in vsi navzoči zadržali krajši čas ob slovesni večerji v prijetnem in tovariškem vzdušju.

Zadnji posnetek pokojnega prof. Joža Tomaziča, ki je bil predsednik žirije za Čufarjeve plakete

Ugodna realizacija lanskega proračuna

Ker smo sproti spremljali predvsem stekanje dohodkov proračuna občine Jesenice v lanskem letu, je prav, da naredimo kratek pregled realizacije ob koncu leta. Medtem ko je ob koncu novembra občinski proračun izkazoval še 10 % izpada, pa je bila re-

alizacija ob koncu leta dosti bolj ugodna. Dohodek je bilo za 245.950 N din manj od predvidenih. Proračun je bil tako realiziran z 98,22 %.

Po posameznih vrstah dohodkov je bila realizacija naslednja: (plan — realizacija — odstotek):

prispevki od osebnih dohodkov	4.759.440	5.014.584	105,36
davki	3.902.000	4.116.691	105,50
takse	2.410.000	2.405.964	99,83
prispevek za uporabo zemljišča	2.550.000	1.800.581	70,61
razni drugi dohodki	2.811	40.481	1440,09
prenos iz prejšnjega leta	207.249	207.249	100,—
SKUPAJ	13.831.500	13.585.550	98,22

Posebej je določeno, kako se zbirajo sredstva za potrebe temeljne, izobraževalne skupnosti. Ker so sredstva večinoma odvisna od prispevkov od osebnih dohodkov zaposlenih, storitev in davka od prometa blaga na drobno, realizacija teh pa je bila nad predvidevanji, so tudi dohodki temeljne izobraževalne skupnosti ugodno realizirani. Od predvidenih 7.735.312 N din se je zbralo 8.327.252 N

din, kar predstavlja 107,65 %.

Zelo nizka je realizacija dohodkov v vrsti prispevkov za uporabo mestnega zemljišča in to zaradi oprostitev dela prispevka železarne Jesenice. Z upoštevanjem oprostitev pa so bile tudi te vrste dohodkov realizirane s 104,43 %.

V celoti je bil proračun občine Jesenice za leto 1969 kljub številnim težavam ugodno uresničen.

T. L.

Kako zagotoviti požarno varnost na Potokih

V nedeljo popoldan je bil v prostorih gasilskega doma na Koroški Beli občni zbor prostovoljnega gasilskega društva. Poleg članov društva so se občnega zbora udeležili tudi zastopniki gasilskih društev iz Begunj, Breznice, Hrušice ter Jesenice-mesto in tajnik občinskega gasilske zveze Jesenice Jože Tresoglav.

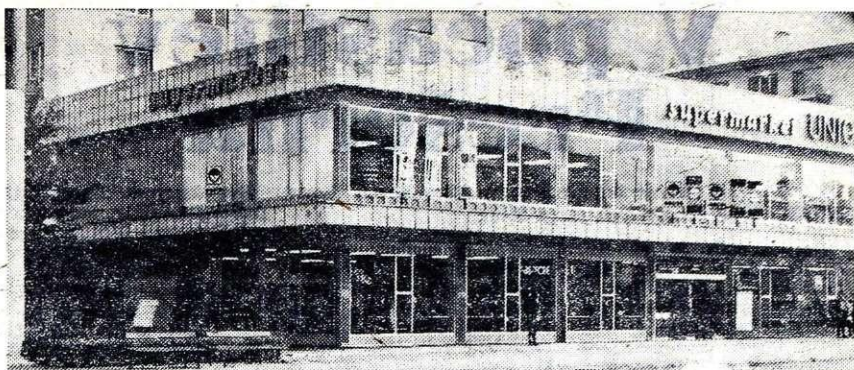
Razprava je bila zelo živahna in usmerjena v glavnem na dva problema. V gasilskem društvu na Koroški Beli je precej mladih članov, ki še nimajo izpitov za izprane gasilce. Sprejet je bil sklep, da UO v letošnjem letu mladim članom omogoči, da ob ustreznih strokovni literaturi lahko opravijo izpite za izprane gasilce.

Nedavni požar na stanovanjski hiši Marjana Murna na Potokih pa je opozoril na to, da je vas Potoki zaradi oddaljenosti glede požarne varnosti precej problematična. Na Potokih imajo sicer gasilsko trojko, vendar pa ob morebitnem večjem požaru lahko pride tudi do težav, saj ni primerne vodnega zbiralnika, iz katerega bi črpali vodo za gašenje. Predlagano je bilo, da naj bi ob vsestranski pomoči in sodelovanju krajevne skupnosti, ki je tudi odgovorna za požarno varnost, zgradili dva zajetja vode.

Društvo nima lastnega avtomobila za prevoz gasilcev ob morebitnem požaru na Potokih ali v drugem oddaljenem naselju, pač pa razpolaga le z vozom oz. konjsko vprego, ki pa v današnjih razmerah skoraj ne pride več v poštev zaradi izredno velikega prometa na naših cestah. Upravni odbor društva bo moral na prihodnjih sejah

obširneje razpravljati o teh problemih in nenazadnje o tesnejšem sodelovanju s krajevno skupnostjo in ostalimi organizacijami na terenu. Omenjena je bila tudi nabava nove motorne brizgalne, ki bi jo lahko nabavili s tem, da bi finančna sredstva prispevali poleg gasilskega društva tudi občinska gasilska zveza, krajevna skupnost in drugi, ki so zainteresirani, da je požarna varnost na področju Javornika in Koroške Bele zagotovljena. Na članskem sestanku, ki naj bi ga UO organiziral v bližnji prihodnosti, bo treba spregovoriti o tem, kako naj bi zagotovili požarno varnost v Javornškem rovtu, ki je še bolj oddaljen od gasilskega doma, posamezne hiše pa so precej oddaljene druga od druge, razen tega pa tudi ni nikjer večjih količin vode, ki bi jih lahko koristili za gašenje. Vse to narekuje gasilskemu društvu na eni in krajevni skupnosti na drugi strani precej dela in ukrepov, da bi se izognili večji materialni škodi, ki jo lahko povzročijo večji požari na Potokih ali v Javornškem rovtu.

Na občnem zboru niso volili novega UO, pač pa so izrekli zaupnico odboru, ki je bil izvoljen na lanskem občnem zboru in mu naročili, da opravlja oz. vodi v društvu delo še eno leto.

Obisk v poslovalnici podjetja Murka

Prav v osrčju Gorenjske in v neposredni bližini Bleda je 1. julija 1954 pričelo delovati novo trgovsko podjetje, danes eno največjih gospodarskih organizacij na Gorenjskem — »Murka« Lesce. Na začetku delovanja je imelo podjetje le dve prodajalni: eno s špecerijskim in drugo z mešanim blagom. Kolektiv podjetja je postopoma, vendar vztrajno ustanavljal poslovne enote, tako da ima danes skupno enajst trgovin z rednim in deset s sezonskim poslovanjem, v Lescah, Radovljici, na Bledu in Jesenicah.

Prav trgovinica na Jesenicah, ki posluje v sklopu supermarketa Union in je pričela poslovati 27. junija 1969, je ponos delovnega kolektiva saj je ena najlepših in najbolj obiskanih trgovin, hkrati pa tudi največja poslovalnica Murke iz Lesca. Namen podjetja je bil, da v to blagovno hišo vpelje najpopolnejši prodajni program, ki do sedaj na Jesenicah praktično še ni bil obdelan.

Vemo, da podjetje najbolje spoznaš, če ga obiščeš, zato smo obiskale prodajne prostore trgovskega podjetja Murka v supermarketu Union. Namenile smo se kupiti darilo za eno od naših mamic, stalo naj bi približno deset tisoč starih dinarjev. Iz bogate izbire blaga se je bilo težko odločiti. Ogledale smo si vse tri etaže, vsaka je zaključena s svojim asortimentom blaga, vse tri sestavljajo nerazdružno celoto.

Začele smo v pritličju. Ustavile smo se pred polico z usnjeno galanterijo. Izбира je tolikšna, da ne veš, katera torbica ti je najbolj všeč. Tu je veliko drobne galanterije, moderne in praktične. Pred pulcom z moškimi srajcami se nismo ustavljale. Pogled nam je obstal na čipkah Vezanine Bled, a že so nas privabile pletenine v lepih, izbranih barvah. Med šali nam je bil eden posebno všeč, cena ugodna, in hitro smo se odločile za nakup. Mimo oddelka za opremo dojenčkov smo se napotile k pulcu za parfumerijo in kozmetiko. Tu smo opazile izredno veliko domačih in tujih proizvodov. Na policah so razstavljeni kozmetični izdelki svetovno znanih trgov, za katere gledamo v revijah in na televiziji toliko reklame. V vitrinah so lasni vložki in še mnogo drugih privlačnih stvari, ki bi mamico polepšale. Menile smo, da bo garnitura Tosca lepo dopolnila na-

še darilo. Ko nam je prodajalka zavijala kupljeno blago, smo si ogledovale izložbe, aranžirane tako, da si jih lahko kupec ogleda v trgovini in mimoidoči.

Zadovoljne z nakupom smo se napotile še v vrhnje nadstropje in podprtiličje. V zgornjem prostoru smo se komaj znašle med toliko stojali, obloženimi z najrazličnejšo konfekcijo. Med ogledovanjem pokrival, dežnikov, posteljnega perila, metrskega blaga, zaves in odej nas je zmotilo drdranje šivalnega stroja. Ali prav slišimo? Tudi za to je poskrbelo podjetje, da šivilja takoj potem, ko se kupec odloči, sešije zaves po želji. Pa ne samo to. Da je kupcu odločitev lažja, si izbrane zaves lahko ogleda obešene na drogu, ki ga pri-

makne k oknu. Tako odločitev res ni težka.

V podprtiličju je urejen salon pohištva različnih jugoslovanskih proizvajalcev. Imena podjetij: Marles, Brest, Meblo so nam že znana. Pohištvo dopolnjujejo razni elementi kuhinjske opreme, gospodinskih strojev in velika izbira preprog, toplega poda ter raznih svetlobnih teles.

Na željo nam je tovarišica Jasna, prodajalka v trgovini, pokazala še skladišče ter dnevni prostor, namenjen uslužbencem za počitek in malico. Uprava podjetja je ob gradnji mislila na to, da se mora prodajalka, ki stoji sedem ur, vmes tudi spočiti. Le tako bo lahko prijazna in nasmejana, kakršno si kupci žele.

Tako smo zaključile ogled prodajnih prostorov Murke. Razgovor z zaposlenimi in trgovina sama sta nas prepričala, da si podjetje resnično prizadeva čim bolj ustreči kupcem ter sodelovati z njimi sedaj in v prihodnje.

Učenke 8. c. razreda
os. Š. Tone Čufar
Jesenice

Zanimiv pustni običaj na Koroški Beli Vlekli so ploh

Na pustni torek se je zbralo na Koroški Beli okrog tisoč ljudi, ki so si ogledali zanimivo prireditev, katero organizira fantovski klub. Letošnja prireditev je bila bolj množična in večja tudi po obsegu. Ploh vlečejo vedno tankrat, če se v predpustnem času nihče ne poroči. Fantje posekajo eno ali več smrek in jo nato okrašeno pripeljejo s cepini na sredo vasi, kjer jo dajo na licitacijo. V letošnji akciji je sodelovalo tudi precej deklet, ki so pri Fritnovem koritu napravile »šranggo«. Na posebnem vozu sta se peljala tudi ženin in nevesta z otrokom v zibelki.

Zbranim mladim fantom in dekletom ter poročenim občanom je spregovoril najstarejši fant v vasi 74-letni Franc Sirc. Sledil je program v katerem so fantje recitali in zapeli nekaj pesmi, primernih

za pustni torek. Prvič je pri taki prireditvi sodeloval tudi lesni trgovec, ki se je pripeljal na vas v gnojnem košu. Prireditev je trajala več kot dve uri. Očitno so bili člani fantovskega kluba, vseh je okrog 30, zadovoljni s prodajo ploha, zato so za konec zapeli belško himno ter se z eonimutnim molkom spomnili vseh tistih nekdanih fantov, ki so se že poročili. Na prireditvi smo videli tudi precej lepih in dostojnih mask, sredi vasi pa je na velikem okrašenem kmečkem vozu zabaval gledalce instrumentalni kvintet.

Tako je prireditev v celoti lepo uspela, ki pravzaprav pomeni nadaljevanje stare tradicije. Tudi najstarejši občani pomnijo, da so pripeljali ploh na sredo vasi, le nihče točno ne ve, kdaj so s tem običajem začeli.

V počastitev Prešerna

Od sobote 7. t. m. je odprta razstava likovnih del članov DOLIK v mali dvorani Delavskega doma.

Razstavljenih je 41 del. Aranžma je premišljeno narjen in pregleden. BEM dr. Dana ostaja zvesta barvno nasičenemu podajanju v olju. Velik format kompozicijsko obvlada. V risbi je ponekod nedognana, saj prav zato žirija ni prevzela njenih figurativnih del. CEH Boni je zastopan s sliko v pastelu, ki predstavlja njegovo hčerko Polonco. Dovršen portret v srednjem formatu ne more zatajiti, da je delo akademskega slikarja. Inž. arh. CEH Saša razstavlja dvojce ploskovnih abstraktnih kompozicij, ki jih naziva »del triptiha«. Akvareli DOLINSKA so realistično podani in za naše ljubitelje likovne umetnosti posebno privlačni. ERMANOVA pokrajina je sanjavo umirjena in kljub nepretirani barvni zastrtosti značilnostno prepričljiva. HERMAN Jurij je v akvarelu očitno napreduje; škoda, da se preveč zadržuje pri umetno-obrtniškem delu. Tokrat je KOTNIK zastopan s petimi deli večjega formata v olju in z manjšo kolorirano perorisbo. Olja so motivično ši-

roko zajeta, realistično z rahlim romantičnim poudarkom rutinsko podana in močno dekorativna. Sproščenejša podajanje bi njegova dela gotovo bolj približala umetniški vrednosti. KOROSEC se nam je že večkrat predstavil s svojimi deli v olju, ki so razodevala svojstveno eksperimentiranje, kar mu nismo šteli v zlo, saj je mnogim slikarjem vzornik neobhodno potreben. Tokrat pa razstavlja sedem pejsažev v gvaš tehniki z novim dovolj prepričljivim prijemom, ki izpričuje iskanje poti iz realizma v romantiko in tehniko. O LUŽNIKU velja trditev, da je na poti samostojnosti in da ostaja zvest izraziti romantiki, katere podlaga je dobra risba in pastelni značaj kolorja v oljni tehniki.

Oba eksponata Tineta-MARKEZA, ognjišče, okno, sta v oljni tehniki barvno in ploskovno izrazita. V sicer trdo zajeti folklorni tematiki je polno romantike in poezije. PENGAL je v svojem podajanju skrajno previden. Majhen format, skopa risba in rahle, komaj zaznavne barve niso v skladu z njegovo sicer zadovoljivo likovno razgledanostjo. Andrej PUC je rojen abstraktivist. Svoja čustvena doživljanja podaja svojstveno učinkovito v oljni tehniki in tudi v lesu. Z velikim zanimanjem pričakujemo njegovo prvo samostojno razstavo. ŠIFRAR je precej v koraku s Pengalom, saj sta oba še mlada, študija potrebna začetnika. Njegov Prešeren je majhna dobro prerisana perorisba. TOMAZINOVE perorisbe (Bohinj in Murova) so prepričljive, učinek pa bi bil znatno večji z osenčenjem v tehniki črtkanja, pa tudi kot lavure bi pridobil na mičnosti. Akvarelom Murova, Bohinj, Srednji vrh, se očitno pozna prijem, ki očituje verziranost v oljni tehniki. S temi deli Tomazin vsakakor stremi za rešitvijo folklorno pomembne stare propadajoče in rušenju določene arhitekture kajž in bajt in drugih zgodovinskih pomembnih sicer pozabi zapisanih zgradb. Zato ta dela zaslužijo še posebno pažnjo in vrednotenje. ZUPAN Cveto je ustvarjalec, zaprt v svoj likovni svet. Poznamo ga iz študijskih del na terenih po naši lepi Gorenjski. Njegove skice in kroki so barvno pestri, umirjeni, prepričljivi in celoviti. Doma v povečanem formatu in oljni tehniki pa izgubijo na svoji pestrosti, so barvno premočno zastrta dela in povrhu še slabo uokvirjena. Njegova barvno izrazitejša podana dela bi v vsej potuhneni romantiki zaživele in rahlem očarljivo privlačnem impresionizmu.

V poprečju je ta razstava očiten dokaz napredka v celoti in v posameznih delih. Stremenje po variantah v načinu podajanja je očitno. Zaznavni so tudi sicer še premeli koraki v likovni svet, ki postaja iz dneva v dan bolj umetniško zahteven, spreminjajoč tehniko in segajoč v notranji svet človeka in po njem povzročeni dogajanj. To je dejstvo, ki odklanja polovičarska dela in dela brez tehničnega znanja in ustvarjalne zmoglosti. Tako imenovano amaterstvo bo moralo počasi izginiti iz vrst resnih likovnikov in se posebno mladi in najmlajši resno posvetiti smotrnemu samorastniškemu študiju, saj je sredstev za to dovolj, samo najti in izkoristiti jih je treba.

Jože Čebulj

Republiško Prešernovo nagrado je član mariborske Drame Anton PETJE prejel na predstavi na Jesenicah

Predstavi drame Legenda o svojem Che na Jesenicah je prisostvoval tudi njen avtor Primož KOZAK

Podelili so Finžgarjeve značke

Tudi letos so podelili Finžgarjeve bralne značke učencem osnovnih šol v naši občini. Skoraj na vseh šolah so v petek, 6. februarja organizirali proslave v spomin obletnice smrti dr. Franceta Prešerna.

V Žirovnici so podelili 103 učencem značke, od tega 53 bronastih, 29 srebrnih in 21 zlatih. Izpitni komisiji, ki je preverila znanje učencev, se je prijavilo 114 učencev.

Izredno zanimanje za Finžgarjevo bralno značko je tudi vsako leto na osnovni šoli Prežihov Voranc na Jesenicah. Do sedaj so podelili Finžgarjeve bralne značke že tisoč učencem in jo že ima od 40 do 50 % vseh učencev. Na letošnji Prešernovi proslavi pa so podelili 108 bronastih, 89 srebrnih in 45 zlatih značk. Poleg tega so učencem te šole podelili tudi 36 posebnih priznanj.

Podobno je bilo tudi na osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah. Na petkovi prosla-

vi so podelili 62 zlatih, 79 srebrnih in 101 bronasto značko.

Zanimali smo se tudi za podatke o podeljevanju Finžgarjevih bralnih značk na osnovnih šolah v Mojstrani in v Kranjski gori. V Kranjski gori so imeli Prešernovo proslavo v soboto, 7. 2. v tamkajšnji kino dvorani. Podelili so 50 Finžgarjevih bralnih značk in sicer 22 bronastih, 20 srebrnih in 8 zlatih.

V Mojstrani in na Koroški Beli bodo Finžgarjeve bralne značke podelili pozneje. Na osnovni šoli Koroška Bela bodo prihodnji petek preverili znanje učencev, ki so se prijavili za Finžgarjevo bralno značko, zatem pa bodo značke tudi podelili.

Opravičilo uredništva

Spoštovane bralce prosimo, da nam oprostijo, skoraj neopustljivo napako, ki nam jo je zagodel »tiskarski škrat« v naši zadnji številki. Osmi februar je namreč proglasil za obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, namesto obletnico smrti.

Janko pribošič prejel Prešernovo nagrado

V petek 6. februarja so v Kranju slavnostno podelili Prešernove nagrade gorenjskih občin. Med letošnjimi nagradenci je tudi glasbeni pedagog, komponist in zborovodja JANKO PRIBOŠIČ.

JANKO PRIBOŠIČ — predmetni učitelj za glasbeni pouk na osnovni šoli Prežihov Voranc, je v štirih letih kljub letni menjavi pevcev zaradi nadaljnega študija, ustvaril izredno kakovostni 90-članski mladinski pevski zbor, ki sodi v sam vrh slovenske mladinske zborovske dejavnosti. Z njim se je uveljavil tako v Sloveniji in v sosednji Hrvatski, kakor tudi v CSSR.

Poleg mladinskega zbora srednjih šol, že vsa leta v občini prednjači tudi s svojim pionirskim in mladinskim zborom, ki ju vodi na matični šoli. Je zelo aktiven in prizadeven soustvarjalec glasbeno-vokalne dejavnosti in kulture v občini in na Gorenjskem, saj že več kakor desetletje uspešno nastopa tudi kot pedagoški svetovalec za glasbeni pouk in aktiven delavec na kulturnem področju.

Uveljavil se je tudi kot komponist mladinske zborovske pesmi, predvsem z Majsko pesmijo in Odmevi kot koncertnima zborovskima deloma in s Cvetličnim azilom. Razen tega je ustvaril čez sto skladb za mladinske zборе, dve skladbi za godalni orkester, eno simfonično delo in dvojce vokalno-instrumentalnih del.

K priznanju, ki ga je prejel za svoje izredno delo pri širjenju glasbene kulture na Jesenicah in Gorenjskem, mu iskreno čestitamo!

Igralska družina z Javornika gostuje na Dovjem

Več let je že minilo, odkar so se člani dramskega odsega Svobode Javornik zadnjič predstavili ljubiteljem gledališča na Dovjem in v Mojstrani. Lani so naštudiralci Finžgarjevo ljudsko igro Razvalina življenja ter se po uspešnih predstavah na domačem odru predstavili tudi v Bohinjski Bistrici in v Češnjici. Sedaj so se odločili, da igro uprizorijo tudi v kino dvorani na Dovjem. Na popoldansko predstavo, ki bo v nedeljo, 15. 2. ob 15. uri, še posebej opozarjamo naše sodelavce in njihove družine ter učence osnovne šole v Mojstrani, da si jo ogledajo.

-or

Visoka pesem — v spomin na velikega Prešerna

Dijaki gimnazije — člani dramskega krožka, so za letošnjo Prešernovo proslavo uprizorili Visoko pesem Ilke Vašketove. Stridejanko v originalu je priredila mentorica dramskega krožka prof. Kodričeva v epodejanko. V devetih slikah te prirejene dramske uprizoritve so nastopali:

Prešeren — Matjaž Černe, dijak 4. b letnika, Matija Čop — Matjaž Kaše, dijak 2. b, Smole — Igor Skrlj, dijak 2. b, prof. Jakob Zupan — Milan Kristan, dijak 2. b, Janez Kersnik — Janez Medja, dijak 4. a, dr. Bleiweiss — Bogdan Kejzar, dijak 2. b, dr. Crobath — Matjaž Ravnik, dijak 3. a, Julija Primčeva — Alenka Tolar, dijakinja 2. b, prokurator Scheuchstuel — Matjaž Pirc, dijak 3. a, Jozef — bodoči mož Primčeve Julije — Primož Čebulj, dijak 3. a, Prešernova sestra Katra — Sonja Bernik, dijakinja 2. b in Ana Jelovškova — Magda Flander, dijakinja 2. a letnika.

Mnogi dijaki so privikrat nastopili, vendar so se vsi zelo potrudili. Dostojno so počastili spomin našega največjega pesnika Franceta Prešerna.

S. Prešernom je slovenska književnost zamudila velikega naroda dobitela evropske narode. V Prešernu je doživela hkrati svojo renesančno, klasično in progresivno romantično dobo. Prešeren je poiskal njene korenine pri ljudstvu v ljudski pesmi. V njem je postala izhodišče vsega nadaljnjega pesniškega ustvarjanja.

Nekateri dijaki, ki so prvo leto na gimnaziji, so bili prav prijetno presenečeni, saj so bili bolj ali manj navajeni proslav s številnimi recitacijami in suhoparnimi govori. Imeli so priliko, da so spo-

znali ob tej predstavi Prešernov osebni lik, lik umetnika ustvarjalca.

Poleg Prešerna, ki ga je odlično zaigral Matjaž Černe, so spoznali njegove prijatelje in somišljenike: Čopa, Smole, Zupana, Kersnika in druge. Zelo pretresljiv je bil prizor iz pesnikovega osebnega življenja: srečanje z Ano Jelovškovo, dekletom, ki mu ni mogla dati tiste življenjske sreče, ki jo je pesnik slutil

v Juliji Primčevi. Njo je izredno lepo zaigrala Alenka Tolarjeva.

Velika zasluga za to proslavo gre nedvomno prof. Cili Kodričevi, ki že vrsto let uspešno vodi gimnazijski dramski krožek. Z njeno pomočjo in požrtvovalnostjo so dijaki jeseniške gimnazije slovesno proslavili spomin na velikega pesnika in misleca — Franceta Prešerna.

Eva Jan

Dramski krožek jeseniške gimnazije, ki ga že več let uspešno vodi prof. Cili Kodričeva

Svečana podelitev Finžgarjevih bralnih značk

KAR TRIJE SLOVENSKE PISATELJE SO PRISOSTVOVALI SVEČANOSTI OB PODELITVI FINŽGARJEVIH BRALNIH ZNAČK. UČENCI SO BILI SREČNI, NASMEJANI IN VESELJI PRIHTEJENEGA STIKA S PISATELJI. VSAK PRI SEBI JE OBLJUBIL, DA BO SE LJUBITELJ BRANJA IN DA BO SE Z VEČJO VNEMO PREBRAL DELA 'NASIH' PISATELJEV.

Peto leto že po vseh jesenjskih solah tekmujejo učenci za Finžgarjevo bralno značko. Z velikim veseljem prebirajo dela slovenskih pisateljev, spoznavajo se z zgodovino in težkim življenjem slovenskega naroda, uživajo se v Bevkove, Finžgarjeve, Jurčičeve, Ribičičeve, Cankarjeve junake. Mnogo vedo povedati o naših pisateljih, skratka postali so ljubitelji pisane slovenske besede. Čudovito jih je poslušati, ko polagajo zrelostne izpite, kar nestrpnost, če jih komisija noče do konca poslušati, do potankosti vedo povedati prav o vseh junakih. Ko pripovedujejo o ovcarju Runotu, Drejčku, Tomažku, Juriju Kozjaku, Martinu Krpanu in kdo bi še naševal, se jim oči kar svetijo. Lahko smo zadovoljni in ponosni na naše učence, dosegli smo namen, postali so veliki ljubitelji knjige. Ni nas treba skrbeti, da bodo stripi in razne druge knjižne plaže premotile naše učence, ne, s Finžgarjevo bralno značko smo pridobili nove zaveznike dobre knjige.

Zaradi poenotenja zaključnega tekmovanja na Gorenjskem in da bi kulturni praznik Slovencev dobil še večji pomen, so vse šole imele podelitev priznanj 6. februarja, ko so proslavljale kulturni praznik. V gledališču Tone Čufar se je zbralo 278 učencev osnovne šole Prežihov Voranc. Vsi so težko pričako-

vali, da bodo stopili v dvorano trije znani slovenski pisatelji: Franc Bevk, Smiljan Rozman in Branka Jurca. Ko so gostje stopili skozi vrata, so bili pozdravljeni z burnim aplavzom. Otroci so bili posebno veseli Bevka, saj so prebrali največ njegovih del. Med mladimi bralci in Bevkom se je pričel prijeten pogovor. Učenec četrtega razreda je pisatelja vprašal: »Ali boste še kaj napisali za nas mlade?« »Seveda bom, še veliko imam v načrtu. Kmalu bom začel pisati zgodbo o dveh fantih, ki sta pobegnila od doma, odšla na morje in hotela odpotovati naprej v Afriko. No, več vam pa ne izdam,« se je nasmejal Bevk. Čeprav bo Bevk letos praznoval 80-letnico, je bil živahen, nasmejan in obljudil je učencem, da bo še prišel mednje. Tudi Branka Jurca in Smiljan Rozman sta se predstavila učencem.

Nastopil je najslavnejši trenutek — podelitev priznanj in bralnih značk.

108 učencev je prejelo bronasto značko, 89 učencev srebrne in 45 zlato značko. Posebno priznanje je prejelo 36 učencev. Dobili so, knjige s podpisami pisateljev. V petih letih je bilo na šoli podeljenih 546 bronastih značk, 279 srebrnih, 112 zlatih in 45 posebnih priznanj. Učenci, ki so si priborili posebno priznanje, so morali skupno prebrati čez 30 knjig.

Književnik France BEVK, je obiskal osnovno šolo Prežihov Voranc

30 sekund ljubezni

V soboto zvečer bo v amaterskem gledališču Tone Čufar druga letošnja premiera. Uprizorjena bo komedija italijanskega komediografa Alda Benedettija »30 SEKUND LJUBEZNI«.

Aldo Benedetti je sodoben komediograf, pisec številnih predvsem lahkotnih in neproblematičnih dramskih del, od katerih smo pred leti na jeseniškem odru videli komedijo z naslovom »DVA DUCATA RDECIH VRTNIC«. Aldo Benedetti je preminul lani v starosti 77 let in zapustil veliko število komedij, od katerih bodo mnoge še dolgo razveseljevale na številnih odrih ne samo v Italiji, temveč tudi drugod po svetu. Znal je namreč s pravim italijanskim temperamentom in veliko odsko spretnostjo svojim na videz preprostim in neproblematičnim zgodbam, ki se praviloma vrtilje vse okoli ljubezni, vdihniti veliko mero odrske učinkovitosti in duhovitosti. Tako je tudi njegova komedija »30 SEKUND LJUBEZNI«, ki jo bomo videli v uprizoritvi jesenjskih amaterjev. To je malce nenavadna

zgodba okoli avtomobilizma, prometne nesreče in odškodnine, ki seveda predstavlja denar. Ta denar pa razumljivo tako ali drugače usodno vpliva tudi na ljubezen in ni si težko zamisliti tudi veselih in zabavnih situacij, ki ob tem nastanejo. In razveseljivati in zabavati je osnovni namen te komedije, čeprav ji seveda tudi ne manjka soli vrednih življenjskih spoznanj.

Komedijo »30 SEKUND LJUBEZNI« je režisiral pripravi Stanka GERŠAKOVA, sceno pa je zasnoval Jože BEDIČ. Poleg že znanih igralcev, kot so Marjana Čebulj, Vera Smukavec, Rezka Torkar, Bojan Čebulj, Nace Smolej, Franci Pogačnik, Drago Vrhovnik in Jaka Jeraša, nastopata tudi mlajši igralci Alenka Tolar in Nika Zorman. Komedija bo prav gotovo za ljubitelje gledališča prijetno in veselo doživetje, ki ga ne velja zamuditi. Obiskovalci Gledališča naj si komedijo čimprej ogledajo in še oddajo z obiskom gledališča, saj jim bo prav gotovo žal, če bi jo zamudili.

-nj

8. februar - kulturni praznik Slovencev

V počastitev obletnice smrti dr. Franceta Prešerna, smo 6. februarja v gledališču na Jesenicah imeli proslavo. Na proslavi sta sodelovala pevka zbor osnovne šole Tone Čufar, ki sta zapela nekaj pesmi. Slišali smo tudi nekaj recitacij naših učencev.

Uvodni govor je imela ravnateljica osnovne šole Tone Čufar, Ilika Šmid. Seznanila nas je z življenjsko potjo Franceta Prešerna. Prebrala je tudi imena učenec in učencev, ki so dobili Finžgarjevo bralno značko.

Na proslavo smo povabili radgostnega pesnika Stanka Golarja, žal se našemu povabilu ni mogel odzvati. Poslal pa nam je svojo novo pesem »Selniški pust«.

Ob koncu proslave nas je tov. ravnateljica seznanila še z uspehi, ki smo jih dosegli v prvem polletju.

Matjaž Stare

Zamenjava na vrhu brez zavisti. Stari župan Spanovega vrha Marjan Stravs je bil deležen številnih kritik, pa je zato moral svojo dolžnost prepustiti drugemu. Izmed stalnih obiskovalcev Črnege in Spanovega vrha so zato kot je že navada izbrali za novega župana Franca Vilmana, ki bo imel do prihodnje prireditve ob letu dosti časa, da se izkaže.

Skoki na 90-metrski skakalnici

Ker ni bilo v Delnicah državnega prvenstva v skokih se je vsa naša elita zbrala na 90-metrski skakalnici v Planici kjer je bila pregledna tekma. Ta je bila pomembna

predvsem za šesterico potnikov na SP. Dobro urejena skakalnica in lepo vreme vse to je precej pripomoglo, da je bila tekma zelo lepa. Raz-

red zase je bila prva šestorica najboljših.

Pred okoli 200 gledalcev so se pričeli skakalci pridno pogledati čez most, treba je bilo močnih odzivov, da jih je most nesel zadovoljivo daleč. Tu bi povedali, da so tudi za naše skakalce minuli časi, ko jih je ta naprava kar sama nosila precej daleč. Namreč sedaj letijo daleč le tisti, ki v pravem trenutku ujamejo odziv.

Ze poskusna serija je pokazala, da bodo Zajc, Mesec, Jurman, Dolhar, Stefančič in Pudgar odločali o najboljših mestih.

Po prvi seriji skokov je bilo opaziti, da bodo dolžine zelo zadovoljive. Najdlje je skočil Mesec (84 m), le meter krajši je bil njegov klubski tovariš Stefančič. Zajc, Pudgar in Jurman so pristali pri 80 m, le Dolhar je odziv za mudil in pristal kar dobro na 77 m.

Druga serija je bila še bolj razveseljiva. Skakalci so pokazali precej več kot v prvi seriji. Očitno so se že privadili tudi skakalnici. Zadnja serija pa je bila precej podobna drugi. Nadaljši je bil Mesec z 88 m. Po tekmi so vsi skupaj prosili mojstra skakalnice Janeza Kerštajna, da jim dovoli še po en skok. Po nekoliko muhastem obotavljanju jim je vsekakor to dovolil, saj ta veteran Planice živi za skakalnico in skakalce.

Rezultati: 1. Mesec (Tr) 310 (84, 88, 88), 2. Zajc (Jes) 294,8 (80, 84, 84), 3. Jurman (E) 289,8 (80, 84, 85), 7. Demšar (Jes) 261,6 (77, 78, 79), 9. Smolej (Jes) 231,8 (72, 73, 77).

Mladinci: 1. Pudgar (Črna) 212,1 (75, 72, 67), 2. Kobal (Tr) 209,4 (69, 70, 72), 3. Mesec (Tr) 201,3 (68, 65, 69), 5. Cuznar (Jes) 162,8 (62, 65, 60).

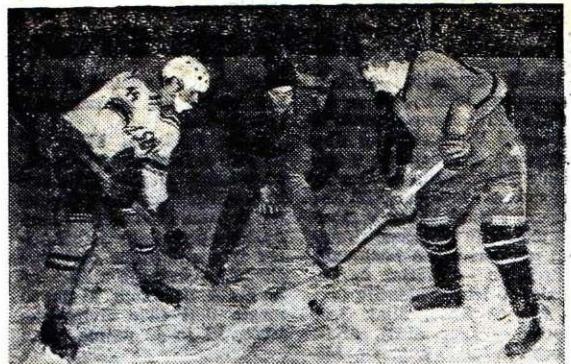
Mlajši mladinci v Kr. gori

Mlajši mladinci bi morali v nedeljo imeti državno prvenstvo v Mirni na Dolenjskem, toda ta skakalnica je ostala brez snega. Prizadevni organizatorji so tekmo preselili na 40-metrsko skakalnico v Kr. Goro.

Za naslov državnega prvaka se je potegovalo 42 mladih skakalcev. Favoriti so bili seveda najbolje uvrščeni iz republiškega prvenstva. Toda naslov ni odšel v Logatec, Jesenice ali Kranj ampak presenetljivo v Mirno na Dolenjsko. Jeseničan Legat, ki ima naslov republiškega prvaka se je moral zadovoljiti z naslovom vicešampiona.

Rezultati: 1. Kolenc (M) 176,1 (35, 35, 5), 2. Legat (Jes) 171,9 (34, 34), 3. Mlakar (Log) 171,9 (33,5, 34).

— ne —

Matko Medja usposablja mlade hokejiste — razgovor z njim boste brali v naši prihodnji številki

Ratečani so imeli svoj klubski dan

Rateški smučarji, ki so združeni v smučarski klub Rateče, so imeli svoj klubski dan. Iz Trebiže nad Ratečami so speljali 1.500 m dolgo progo z 210 m višinske razlike in 40 vrtaci. V veleslalomu se je pomerilo 31 tekmovalcev in tekmovalci, za 20 vrtac pa so imeli krajšo progo. Najbolji pionirji in pionirke. Boj za prva mesta je bil med klubskimi tovariši zelo hud, namreč izenačenost je bila precej velika. Po končanem tek-

movanju so se vsi udeleženci zelo pohvalno izrazili o tekmi, to pa je tudi veliko priznanje organizatorjem.

Rezultati: člani, 1. Petrič 1.14,7, 2. Oswald, 1.14,9, 3. Makovec 1.15,9, članice, 1. Erhart 1.29,7, mladinci, 1. Moleš 1.22,4, 2. Makovec 1.25,1, 3. Mežik 1.25,5, starejši pionirji, 1. Petrič 1.18,3, 2. Mežik 1.27,6, 3. Požar 1.37,4, mlajši pionirji, 1. Petrič 51,2, Cuznar 53,2, 3. Veber 56,5, mlajše pionirke, 1. Mežik 1.07,2. — ne —

Sodelavci z valjarne Bele, ki so se pomerili v kegljanju

Valjavci z Bele so tekmovali

Valjavci in oblikovalci so se pomerili, kdo je boljši in kdo bo podrl več kegljev. V treh urah napete borbe se je zvrstilo 23 tekmovalcev in to nekaj takih, ki so dobri, pa tudi nekaj takih, ki so prvič podirali kegle. Vsi so bili zadovoljni in veseli, da Zelezarna omogoča, da lahko gojijo ta šport. Zelja pa je, da bi več sodelavcev z Bele prišlo k temu rekreacijskemu tekmovalstvu. Zelezarna nam nudi, da lahko vsako sredo od 15. do 18. ure treniramo. Vsi, ki se zanimajo za ta šport, se lahko pomerijo med seboj, kofiko so zmožni in tako si utrjujejo kondicijo za delo v tovarni.

Tekmovanje je potekalo v lepem in športnem vzdušju. Doseženi so bili dobri rezul-

tati. Prvo mesto je ponovno osvojil Marjan Pristov, ki je podrl v 50 lučjih kar 206 kegljev, drugi je bil Jakob Solar s 199 keglji, tretji Slavko Kosel s 192 keglji in četrti Pivar s 184 keglji.

Tekmovanju se je pridružil tudi tov. Ličof, ki je igral izven konkurence, ker je stalni član kegljaškega kluba. Bil je najboljši z 217 podrtimi keglji. Pri tem tekmovalstvu so bila nagradena prva štiri mesta, prvi s pokalom, ostali pa s praktičnimi darili.

Tekmovanje se je zaključilo z razdelitvijo nagrad in skromno pogostitvijo. Vsa zahvala gre sindikalnemu odboru valjarne Bele. Želimo, da bi bilo naslednje tekmovalstvo bolj množično.

Ivan Dolenc

Jugo cup bo na Jesenicah

Kljub temu, da se je slišalo, da bo letošnje tekmovalstvo za jugoslovanski pokal v Zagrebu, Ljubljani in Jesenicah. Letos so na vrsti Jesenice. Toda ker je tekmovalstvo na programu šele po zaključku svetovnega prvenstva od 13. do 15. marca in bodo imeli z izvedbo precej težav in stroškov, so Jeseničani nekaj časa premišljali, da bi prvenstvo odstopili kateremu od drugih dveh mest. Kljub vsemu pa so se odločili prevzeti organizacijo. Igralci bodo poskušali poleg naslova državnih prvakov osvojiti tudi jugoslovanski pokal, ki so ga lani izgubili v srečanju z Olimpijo. Vsekakor bodo srečanja po dolgem obdobju brez hokeja privabila veliko število gledalcev.

Drugi tekem pa ne bo več dosti. S kombiniranim moštvom K. gore in Jeseničanov, ki niso v reprezentanci, bo igralo eno od čeških moštev, Kranjska gora pa bo igrala še kvalifikacije za jugoslovanski pokal.

Za Jeseničane štiri zlate in dve bronasti

V Delnicah je bilo letos jubilejno 25. državno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah. Alojz Kerštajn je osvojil na 30 in 15 km prvo mesto in tako ostal še naprej nepremagljiv v domači konkurenci. Tudi ostali jeseniški tekmovalci so se dobro držali, ter klubu prinesli štiri zlate in dve bronasti kolajni in tako za kranjskim Triglavom zasedli drugo mesto. Na tretjem mestu je ravenški Fužinar, ki si je po številu kolajn nekoliko na boljšem to da v svojih vetrinah ima tri zlate, štiri srebrne in dve bronasti. Zelo dobro so se držali tudi Gorjani, ti imajo dve zlati, eno srebrno in dve bronasti. V tem tekmovalstvu si je kolajne priborilo 10 klubov.

Prireditelj je kljub slabim vremenskim pogojem zelo dobro uspešna. Skoda je le, da marljiv funkcionarji niso mogli izvesti tudi smučarskih skokov.

Na tem mestu bi veljalo še omeniti, da je selekcijska komisija SZJ prvotno dočela

šest reprezentantov in jim v Delnicah je tudi razdelila nekaj opreme za tekmovalstvo na svetovnem prvenstvu v visokih Tatrah. To prvotno odločitev so zvezni selektorji v nedeljo v Planici demantirali in na tekmovalstvo poslali le štiri tekmovalce. Iz izbora najboljših so kratko malo črtali Ratečana Mlinarja. Ta tekmovalci je nedvomno zaslužil, da potuje na SP. Kakor smo izvedeli bo v Visokih Tatrah sodeloval le kot gledalec in to na svoje stroške. Tako početje selekcijske komisije je precej nerazumljivo. Vprašujemo se kako bodo take odločitve lahko opravičili pred samim tekmovalstvom, ki so se trudili, prešli cele poteke znojno potem pa ostali doma. Tudi na mlade perspektivne tekače to ne bo vplivalo dobro. Tekoški šport pri nas precej stagnira, to pa je najmanj spodbudno za napredek. Odločitev je padla na SP potujejo samo štirje — kaj pa z ostalimi?

— ne —

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

14. in 15. februarja amer. barvni film **TARAS BULJBA**, v glavni vlogi Tony Curtis, ob 17. in 19. uri.

16. februarja franc. film **OROŽNIK V NEW YORKU**, ob 17. in 19. uri.

17. in 18. februarja amer. barvni CS film **BOSTONSKI MORILEC**, v režiji Richarda Fleisherja, v glavni vlogi Henry Fonda, ob 17. in 19. uri.

19. februarja franc. barvni film **SVETNIK PRIPRAVLJA PAST**, v glavni vlogi Jean Marais, ob 17. in 19. uri.

20. februarja franc. barvni CS film **CUSTER Z ZAPADA**, v režiji Roberta Siodmaka, v glavni vlogi Mary Ure, ob 17. in 19. uri.

21. februarja amer. barvni film **HEROJI GVADALKANALA**, v glavni vlogi John Wayne, ob 17. in 20. uri.

Kino PLAVZ

14. in 15. februarja amer. barvni CS film **BOSTONSKI MORILEC**, ob 18. in 20. uri.

16. in 17. februarja amer. barvni film **TARAS BULJBA**, ob 18. in 20. uri.

18. februarja franc. barvni film **SVETNIK PRIPRAVLJA PAST**, ob 18. in 20. uri.

ZAHVALA

Tov. Janezu Šebatu, strojno vzdrževanje Javornik, se najlepše zahvaljujem za njegovo poštenost, ker mi je vrnil izgubljen predeljen v višini 300 N din.

Naila Hukič

ZAHVALA

Ob moji upokojitvi se sindikalnemu odboru strojnih delavnic in vsem sodelavkam ter sodelavcem srdušno lepo zahvaljujem za darila, obratovodju inž. Sokliču pa za lepe poslovilne besede.

Vsem še enkrat lepa hvala in srečno.

Franč Tičar

ZAHVALA

Sodelavcem inštalacijske delavnice se ob moji invalidski upokojitvi iskreno zahvaljujem za poklonjena darila, ki me bodo še nadalje spominjala na naše skupno sodelovanje.

Kolektivu inštalacije želim tudi v bodoče še veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Cvetko Sorgo

ZAHVALA

Sodelavkam obrata družbene prehrane se iskreno zahvaljujem za obisk na domu in prejeteto darilo ob odhodu v pokoj, ki naj bo drag spomin na sodelavke.

V bodoče želim kolektivu ODP mnogo delovnih uspehov.

Frančiška Traven

19. in 20. februarja amer. barvni film **UJETNIKI SAMOTE**, ob 18. in 20. uri.

21. februarja franc. špan. barvni CS film **AGENT X 13**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

14. februarja amer. film **HEROJI FORD APACHA**.

15. februarja ital. amer. barvni film **SESTANEK S SMRTJO**.

19. februarja amer. barvni film **TARAS BULJBA**.

21. februarja amer. barvni film **UJETNIKI SAMOTE**.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

14. februarja ital. amer. barvni film **SESTANEK S SMRTJO** ob 19. uri.

15. februarja franc. barvni CS film **SUROVE STRASTI**, ob 17. uri.

15. februarja franc. barvni CS film **OROŽNIK V NEW YORKU**, ob 19. uri.

18. februarja amer. barvni film **UJETNIKI SAMOTE**, ob 19. uri.

21. februarja amer. barvni CS film **BOSTONSKI MORILEC**, ob 19. uri.

Kino KRANJSKA GORA

14. februarja amer. barvni CS film **SUROVE STRASTI**.

15. februarja amer. barvni film **UJETNIKI SAMOTE**.

17. februarja franc. barvni film **OROŽNIK V NEW YORKU**.

19. februarja amer. barvni CS film **BOSTONSKI MORILEC**.

21. februarja amer. barvni film **TARAS BULJBA**.

Gledališče

SOBOTA, 14. 2., ob 19.30:
A. Benedetti: 30 SEKUND LJUBEZNI — Premiera.

NEDELJA, 15. 2., ob 19.30:
A. Benedetti: 30 SEKUND LJUBEZNI — Prva ponovitev — Komedija v treh dejanjih — Režija Stanka Geršak, scena Jože Bedič.

Vstopnice si zagotovite z rezervacijo na telefon 82-200 ali v predprodaji pri gledališki blagajni dve uri pred predstavo.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše, draga mame in stare mame

ANGELE BEVC

se iskreno zahvaljujem sosedom za denarno pomoč, za pomoč v najtežjih trenutkih mam Petek in sodelavkam in sodelavcem adjustaže/Bela za denarno pomoč.

Posebna hvala voznikom osebnih vozil in pevcem. Hvala vsem tistim, ki so pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: hči Angela z možem Francijem, vnukinja Dušica in Francka.

ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi dobrega moža in skrbnega očka, sina in strica

STANKA ZARNIKA

se zahvaljujem vsem, ki so se v tako velikem številu poslovi ob njega na domu ter ob grobu, mu poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje in nam v dneh teže izgube pomagali. Iskrena hvala dr. Sajevidu za pomoč in zdravljenje na domu, sosedom za pomoč, pevcem in godbenikom za žalostinke ter voznikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo.

Zalujoči: žena Simona s hčerko Erikko, mama in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA MÖLCHA

se najlepše zahvaljujem vsem, ki so se poslovi ob njega na domu. Iskrena hvala Jožu Jerebu, ki nam je takoj pomagal v dneh žalosti ter družini Kuretič in vsem sosedom za denarno pomoč. Iskrena hvala pevcem za žalostinke ter vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Zalujoči: žena Metka, sin Alojz, hčerka Kristina z družino, Angelca Rotar z družino in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame, stare mame in sestre

FRANČISKE KOZELJ Ljudmile

se iskreno zahvaljujem zdravnikom prim. dr. Brandstetterju, dr. Andolšku, dr. Pogačniku ter osebju internega oddelka za zdravljenje, skrb in nego ter dr. Rosenstainovi za njihov trud, da bi jo ohranili pri življenju.

Našo iskreno zahvalo smo dolžni sosedom za pomoč v dneh teže izgube, še posebej Anderlovi, Smolejevi, Tončki Markež, Repinčevi ter Marici Davidovič, kakor tudi vsem darovalcem vencev in cvetja.

Zahvaljujem se vsem družbenopolitičnim organizacijam in še posebej krajevnemu odboru ZVB NOV Jesenice in nekdanjim borcev Kokrškega odreda za častno spremstvo na zadnji poti. Francetu Trevnu se zahvaljujem za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem in godbi za žalostinke, voznikom osebnih avtomobilov ter vsem, ki so nam izrekli sožalje in jo spremili na zadnji poti.

Zalujoči: hčerka Francka z družino, sestra Minka z družino, brat Franc z ženo, vnukinja Tatjana Toman in Olga Sršen ter ostalo sorodstvo.

Z VSAKIM DNEM BLIŽE CILJU

Od 4. 2. do 11. 2. se je na žiro računu gradbenega odbora za gradnjo hale na Jesenicah zbralo 3.205,— din.

Prispevke so nakazali: Ivan Samar — 20 (Javornik), upokojenci z Javornika — 250, Pavle Kozelj — 50 (Kranj), Peter Klofutar — 15 (Kr. gora), Vencelj Perko — 200 (Ljubljana), Leon Klemenc — 50 (Maribor), Mara Florjančič — 100 (Ravne na Koroškem), vstopnina na tekmi novinarjev Delo: Antena — 1.700, Energetsko gospodarstvo ZJ — 170, družina Drolc — toplotna energija Železarna — 130, Rado Drolc — 50, Adolf Mulaj — 50, Dominik Kozmus — 20, inž. Miroslav Nikolič — 50, Avgust Markelj — 50, Janko Smolej — 100, Valentin Lukan — 100, Ela Benedičič — 50 in Alojz Bregant — 50 (vsi z Jesenic).

Vencelj Perko iz Ljubljane pa je k svojem nakazilu še pripisal: Namesto čestitke k doseženemu naslovu vam pošiljam 200,— din, z željo, da bi čimprej lahko zaigrali pod streho.

Gradbeni odbor za gradnjo hale upa, da bo v prihodnje prejel še več takih čestitk, za kar se že vnaprej zahvaljuje. Skupno je bilo doslej zbranih 47.953,50 din.

Številka žiro računa odbora za gradnjo hale je: SDK Jesenice — 5153-3-278.

Z

TELEVIZIJSKE ODDAJE O PROMETU

Televizijski oddaji za pešce in kolesarje, ki sestavljajo množično kategorijo udeležencev v prometu, ki je bila v torek, 10. t. m., bosta sledili še dve oddaji. V torek, 17. februarja, bo ob 17.30 nadaljevanje šeste oddaje in nje razširitev na posebnosti, na katere morajo biti pozorni v prometu še ostali udeleženci. Naslov tokratne oddaje bo »Mopedisti, traktoristi, otroci.« Zadnja oddaja z naslovom »Promet in alkohol« pa bo v torek, 24. februarja. Ta bo posebno važna za vse voznike motornih vozil.

DELAVSKA UNIVERZA JESENICE

bo pričela 2. marca z začetniškim nemškimi tečajem in 3. marca z nadaljevalnim nemškimi tečajem.

Cena za vsak tečaj je 250.— din, plačljivo v obrokih

Prijavite se na Delavski univerzi Jesenice, osebno ali po telefonu 82-427.

Razpisna komisija pri Amaterskem gledališču TONE CUFAR JESENICE

na osnovi 76. člena statuta zavoda ponovno razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA GLEDALIŠČA

s skrajšanim delovnim časom

Pogoji:

najmanj srednješolska izobrazba, 5 let prakse 7 upravnih poslih in smisel za delo v kulturno-prosvetni ustanovi.

Osební dohodki po pravilniku zavoda.

Prijave z dokazili pošljite na naslov: Razpisna komisija pri Amaterskem gledališču »Tone Cufar« Jesenice, Trg Toneta Cufarja 4, najkasneje do 28. 2. 1970.

Komisija za razpis

Spet huda poškodba na aglomeraciji

V sredo, 11. t. m. se je na dopoldanski izmeni ob 7.30 uri huje poškodoval sodelavec Smail Omanović (20), zaposlen kot strojni vzdrževalec v obratu plavž. V železarni je bil zaposlen komaj tri tedne, pred tem pa je bil pet mesecev v Verigi Lesce.

Do poškodbe je prišlo med skrajševanjem vlečne naprave pri zračalni napravi na

aglomeraciji, ko je poškodovani sodelavec dvigal utež s tako imenovanim tankom. Ker se je utrgala žična vrv, se je utež vrnila v prvotni položaj. Verjetno se je poškodovan pred tem držal za vodilno kolut, ker mu je žična vrv preko koluti poškodovala prste desne roke. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je na zdravljenju.

Pokal Evrope

Na IV. mednarodnem tekmovalstvu za pokal Evrope v sankanju na naravnih progah, dne 7. in 8. t. m. v Inzingu, Avstrija, je sodelovala tudi štirinajstčlanska ekipa iz Slovenije, od tega 8 članov in 6 mladincev, ki so jo sestavljali tekmovalci iz Begunj, Bohinja in Jesenice. Tekmovanje je potekalo na 1350 m dolgi progi s 14 zavoji, povprečnim padcem 12 % in 160 m višinske razlike. Program je obsegal 4 teke enosedov in 2 teka dvosedov, toda zaradi odjuge in občasnih vmesnih snežnih padavin so bili izvedeni le trije teki enosedov in dva dvosedov. Skupno je nastopilo v konkurenci enosedov 131 tekmovalcev iz Avstrije, Italije, Jugoslavije in ZRN, od tega 8 mladink, 9 članic, 26 mladincev in 88 članov, v konkurenci dvosedov pa 43 dvojic.

Zaradi neomejene udeležbe na tem tekmovalstvu sta bili tako udeležba kot konkurenca veliko večji kot na I. evropskem prvenstvu v sankanju na naravnih progah v Kapfenbergu, Avstrija 24. in 25. 1. 1970. Na startu so bili tudi vsi prvaki Evrope za leto 1970, to je: Plattner — Mariner, Avstrija, pri ženskah, Stangl — Ernest, Avstrija, pri moških in dvojica Oberrnoster — Lechner, Avstrija, pri dvosedi. Kot so v Kapfenbergu triumfiral Avstriji, tako so na pokalu Evrope požel največ točk Italijani.

Priljubljeni tega tekmovalstva so postali: pri mladinkah Neidertscheider Klara, Avstrija, pri članicah Schafferer Angelika, Avstrija, pri mladincih Motz Klaus, Avstrija, pri članicah Graber Erich, Italija in pri dvosedi Graber E. — Graber H., Italija.

Na to tekmovalstvo se lahko reče, da zaradi muhastega vremena ni igrala glavno vlogo tehnika vožnje, temveč so tekmovalci odločila sanjska iz plastične mase, kar je prišlo posebno do izraza v zadnjem teku enosedov. Ker pa naši tekmovalci, kot tudi klubi niso v stanju nabaviti takih sanič, saj stane en par 1800 ASch, kar je 900,00 N din, je bila tudi njihova uvrstitev temu primerna. Naši tekmovalci so dosegli sledeča mesta:

mladinci: 15. Marjan Stefanlin, SD Jesenice, 16. Franc Pikon, TVD Bohinj, 17. Boris König, 22. Brane Stefanlin, oba SD Jesenice, 23. Albin Medja, TVD Bohinj.

člani: 46. Julij Ulčar, SD Jesenice, 59. Peter Resman, Sak Begunje, 62. Ivan Rabič, TVD Bohinj, 64. Marjan Lombar, Sak Begunje, 66. Franc Rozman, TVD Bohinj, 68. Jože Gasperin, Sak Begunje, 69. Franc Bolčina, TVD Bohinj, 72. Janez Rozman, TVD Bohinj.

dvojice: 24. Ulčar J. — König B., SD Jesenice, 32. Rozman J. — Bolčina F., TVD Bohinj, 33. Resman P. — Gasperin J., Sak Begunje, 34. Rozman F. — Pikon F., TVD Bohinj, 35. Divjak J. — Stefanlin B., SD Jesenice, 39. Rabič I. — Medja A., TVD Bohinj.

Evropski prvak Stangl je v tretjem teku odstopil, evropska prvakinja Plattner — Mariner je bila pri članicah šele četrta, evropska prvaka v dvosedi Oberrnoster — Lechner pa sta bila druga.

Da je uspeh naših tekmovalcev slab, je poleg pomanjkljive opreme kriva tudi le-

tošnja nad vse slaba zima, saj so tekmovalci predhodno sodelovali le na treh tekmovalnih, razen Ulčarja, ki je imel za seboj šest tekmovalj, od tega pet doma in dvojce v inozemstvu, kar je v primerjavi z nekaterimi tekmovalci, ki so sodelovali na tekmovalstvu za pokal Evrope zelo malo, saj so imeli za seboj že petnajst tekmovalj.

Republiško prvenstvo za mlajše mladince v smuku in slalomu

Na Ravnah je bilo od 6. do 8. 2. republiško prvenstvo za mlajše mladince in mladinke v smuku in slalomu. Smuk, ki je bil v Prevaljah, je bil zelo slabo organiziran, tako da so tekmovalci morali sami pripraviti progo. Tudi tokrat se torej niso držali pravila, da mora biti smuk pripravljen že tri dni pred tekmo.

Pri mlajših mladincih Jeseničani niso zabeležili kakšnih posebnih uspehov, ker so vsi prvič v življenju vozili smuk. Ker je bil smuk lahek in kratak, so se na najboljše mesta uvrstili predvsem močni in težki tekmovalci. Manjšo vlogo pa je igrala tehnika.

Rezultati:
1. Jože Meglič (Tržič 1.28,9, 2. Dušan Gorišek (Radovljica) 1.30,1, 3. Andrej Kozel (Slovenjgradec) 1.30,7, 4. Marjan Vovk (Jesenice) 1.31,5, 10. do 11. Sašo Jekler in Janez Saksida 1.32,2 (oba Jesenice).

Pri dekletih sta bili razred zase Pirnarjeva in Gazvodova. Zmagala je fizično veliko bo-

lje pripravljena članica SK Novinar, predvsem zaradi odlične vožnje v drugem teku (zaradi zelo slabih snežnih razmer je bil organizator prisiljen pripraviti dva teka smuka, da je bil skupen čas lahko veljaven za kategorizacijo).

Rezultat smuka za dekleta:
1. Pirnar (SK Novinar) — 1.36,7, 2. Gazvoda — 1.37,8, 3. Jocič (Triglav) — 1.38,2, 6. Oitzl — 1.44,0, 8. Vesković — 1.56,3 (obe Jesenice).

V slalomu so Jeseničani dosegli izreden uspeh. Dosegli so obe prvi mesti in tudi ostali tekmovalci z Jesenic so se uvrstili zelo dobro.

1. Vovk — 1.31,3, 2. Kozelj — 1.31,8 (oba Jes.), 3. Potočnik (Ravne) — 1.33,2, 4. Jekler — 1.34,2, 5. Saksida — 1.35,7, 9. Sodja — 1.39,3 (vsi Jes.).

Mladinke: 1. Gazvoda — 1.34,2 (Jes.), 2. Pirnar (SK Novinar) — 1.38,4, 3. Jež (Ravne) — 1.39,7.

S. J.

Občinsko prvenstvo pionirjev

V izvedbi sankskega kluba SD Jesenice, je ObZPM Jesenice priredila v nedeljo 8. t. m. pri Savskih jamah občinsko prvenstvo pionirjev in pionirk v sankanju z navadnimi sankmi. 645 m dolgo progo so udeleženci prevozili dvakrat, razdeljeni pa so bili v dve starostni skupini: mlajše in starejše pionirje in pionirke. Od 62 prijavljenih je nastopilo 49 pionirjev in pionirk osnovnih šol občine Jesenice.

Najboljši skupni čas je dosegel Igor Antolič, osn. šola Tone Cufar Jesenice (1.56,9 min.), vendar je bil zaradi nepravilnega pojmovanja navadnih sank diskvalificiran, kar je bila tudi edina napaka vodstva tekmovalja.

REZULTATI:
st. pionirji: 1. Miha Petercel, Mojstrana — 2.26,6, 2. Darko Smolej, Prežihov Voranc Jesenice — 2.28,3, 3. Marjan Jamar, Mojstrana 2.28,5.
ml. pionirji: 1. Stefan Klinar, Prežihov Voranc Jesenice

— 2.26,2, 2. Drago Bohinc, Koroška Bela — 2.31,8, 3. Franci Zima, Mojstrana — 2.36,3.

st. pionirke: 1. Milena Razingar, Tone Cufar Jesenice — 2.33,0, 2. Marija Cuznar, Kranjska gora — 2.48,8, 3. Kristina Intihar, Koroška Bela — 2.51,3.

ml. pionirke: 1. Mojca Rožič, Kranjska gora — 2.44,1, 2. Marica Branc, Prežihov Voranc Jesenice — 3.02,9, 3. Sonja Martinjak, Mojstrana — 3.06,1.

Prvi trije starejši pionirji in pionirke ter po dva mlajša pionirja in pionirke so se kvalificirali za udeležbo na I. republiškem prvenstvu 22. in sicer za pionirje v Selcah nad Škofjo Loko, za pionirke pa v Bohinju. Prvotni rok 15. 2. je bil na željo republiškega odbora ZPM premaknjen na 22. 2., da bi bilo v slučaju snežnih padavin še možno izvesti občinska prvenstva ostalim ObZPM Slovenije zadnji teden pred republiškim prvenstvom.

J. J.

Četrto predpustno smučarsko tekmovalstvo za trofejo »svinjska glava« je ob izredno lepem vremenu zares uspelo. Stevilni gledalci so se prijetno zabavali ob posrečenih maskah in duhoviti konferansi Toneta Fornezija-Tofa ter Bojana Čebulja. Na nezahtevni smučarski progi pa sta dosegla najboljši poprečni čas Ivan Bukvič ter Janez Pšenica in tako postala letošnja zmagovalca trofeje.

Med približno 30 maskami je bila večina mask skrbno pripravljenih in nekaj tudi zelo duhovitih. Posebna komisija je prvo mesto prisodila sneženemu možu, za katerim se je skrival Dani Kavčič. Zelo aktualni sta bili maski polna in prazna vreča. Polna je predstavljala koksarno Lukovac, na njej pa je pisalo: koks samo za devize, prazna pa je predstavljala železarno Jesenice. V vrečah sta se skrivali Marica Valentar in Neda Oblak. Tretji najboljši maski so se čudili predvsem otroci, saj je bil Indijanec Francija Vavpotiča skrbno pripravljen. 25 mask je dobilo vredne praktične nagrade, ki so jih prispevala jeseniška podjetja.